

INTRODUCCIÓN

ÍNDICE

- INTEGRANTES DO DEPARTAMENTO
- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN
- CONTRIBUCIÓN ÁS COMPETENCIAS BÁSICAS
- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES
- ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PROXECTO LECTOR
- ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TICS
- INFORMACIÓN AO ALUMNADO
- PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A APLICACIÓN DA PROPIA PROGRAMACIÓN
- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
- PLAN DE RECUPERACIÓN DE ALUMNADO COA MATERIA PENDENTE
 - Programación de 1º ESO
 - Programación de 2º ESO
 - Programación de 3º ESO
 - Programación de 4º ESO
- Programación de 1º BACHARELATO
- Programación de 2º BACHARELATO

DEPARTAMENTO DE LINGUA E LITERATURA GALEGA

CURSO 2017/18

INTEGRANTES

Mª Carmen García Oliveira, Titora 2º ESO C

Luís Pereiro Gómez, Vicedirector, Coordinador ENDL

Manuel Lourenzo Sobral

María Xosé Dourado Campos, Xefa de Departamento

ESTA PROGRAMACIÓN, LIDA E REVISADA POR TODOS OS MEMBROS DO DEPARTAMENTO ENTRÉGASE Á DIRECCIÓN DO IES LUÍS SEOANE O DÍA 25 DE SETEMBRO DE 2017.

ASÍ MESMO, ESTA PROGRAMACIÓN AVALIARASE E/OU REVISARASE EN CADA UNHA DAS XUNTANZAS DE DEPARTAMENTO PARA VER DE SOLUCIONAR OS ERROS QUE POIDA TER OU AS MODIFICACIÓNS CONSENSUADAS QUE SE PUIDESEN IR PRESENTANDO AO LONGO DO CURSO.

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Este departamento conta con dous profesores e unha profesora de 1º ciclo da ESO con destino definitivo ademais doutro en expectativa de destino. Un dos profesores, Luís Pereiro, de secundaria é ademais o vicedirector do IES Luís Seoane e responsable do Equipo de Dinamización e Normalización Lingüística; o profesor Manuel Lourenzo imparte na FP Básica II o módulo *Comunicación e Sociedade* (é na aplicación informática correspondente onde ten establecida a súa programación didáctica); e a profesora e Xefa de Departamento, María Xosé Dourado, forma parte do Equipo de Biblioteca ademais de ser a responsable das actividades relacionadas coa RedePEA UNESCO no noso IES.

É un orgullo para todos nós saber que nos mantemos en excelentes relacións co alumnado do centro e co resto do profesorado, relacións que dan como resultado a participación activa deste departamento na CCP, no Equipo da Biblioteca (dúas profesoras pertencen a el) e nas actividades que se derivan del (formación de usuarios/as, Club de Lectura,...), no traballo tutorial, no traballo de Orientación (realízanse e fanse as correspondentes ACIS a aquel alumnado que o precise), na colaboración con outros departamentos (que se concretiza na responsabilidade de levar a cabo a avaliación de alumnado pendente dos cursos de 3º Mellora, ou na realización de actividades conxuntas, entre outras), na participación en numerosos proxectos do Comité UNESCO, e na organización e colaboración nas actividades e festivais que se fan no noso IES. Cabe destacar, por último, a responsabilidade da Xefa de Departamento no deseño, posta en marcha e avaliación do plan para a Excelencia que se inclúe nun dos contratos-programa que este IES vén desenvolvendo desde hai catro cursos.

No presente curso académico e no vindeiro, desenvolvemos, preparamos e colaboramos no deseño da nosa participación dun Erasmus+, dirixido por Alemaña coa colaboración de Portugal, Grecia e Romanía, cuxa temática programará actividades, visitas preparatorias e mobilidades do alumnado destes países arredor da temática xeral dos “movementos migratorios”, aspecto no que o noso instituto pode ofrecer abondosa experiencia (lémbrese o proxecto *Camiños de Ida e Volta*, por pór un exemplo).

Por outra parte, e dado o singular contexto económico, social e persoal do alumnado de Monte Porreiro, vémonos na obriga de continuar nesta liña de dedicación especial e contributiva cos rapaces e rapazas xa que para moitos, este IES significa a única posibilidade de aprender, coñecer e levar a cabo actividades e relacións construtivas “que os afasten da rúa”.

CONTRIBUCIÓN ÁS COMPETENCIAS BÁSICAS

Competencia en comunicación lingüística

-Deseñar e planificar estratexias (para o profesorado e para o alumnado) dentro do contrato-programa relacionado coa Mellora da lectura e escritura.

-Exercitar a capacidade lingüística a través da práctica da comprensión e a expresión de diferentes textos literarios.

- Ler de maneira comprensiva fragmentos non literarios propostos.
- Analizar textos non literarios e periodísticos, diferenciando as súas partes
- Elaborar traballos escritos seguindo uns pasos dados.
- Entender as causas das regras da lingua.
- Explicar o significado das palabras con corrección.
- Expoñer información en público, de maneira ordenada e cun léxico adecuado á situación comunicativa.
- Realizar o acto da comunicación en galego con total fluidez e corrección.

Autonomía e iniciativa persoal

- Planificar e organizar as tarefas diarias.
- Planificar tarefas e traballos da vida cotiá.
- Deducir conclusións a partir de textos.
- Extraer conclusións a partir duns datos previos.
- Elaborar fichas de lectura de maneira autónoma.
- Elaborar un traballo de maneira autónoma, a partir de información recollida e seguindo uns pasos dados.
- Relacionar contidos.
- Elaborar de maneira autónoma un traballo expositivo seguindo uns pasos dados.
- Expoñer opinións sobre un tema de maneira clara e argumentada.
- Resolver conflitos de maneira persoal e crítica.
- Valorar o traballo e o esforzo como únicos medios para lograr uns obxectivos, tanto persoais como profesionais.
- Desenvolver a capacidade crítica e a interrelación lingua-sociedade.

Tratamento da información e competencia dixital

- Conseguir a alfabetización informacional.

- Utilizar eficazmente as novas tecnoloxías.
- Buscar información utilizando os medios que proporcionan as novas tecnoloxías.
- Buscar información en soportes tradicionais (enciclopedias e dicionarios).
- Manexar o dicionario de maneira autónoma e fluída e consultar con soltura outros manuais de consulta tradicionais.

Competencia social e cidadá

- Interiorizar actitudes cívicas e practicar o diálogo como único medio para resolver problemas ou diferenzas de opinións.
- Resolver conflitos de maneira pacífica e argumentada.
- Debater sobre un tema, escoitando as opinións dos demais e respectando as quendas de intervención.
- Relacionarse cos demais con educación e tolerancia.
- Analizar os textos periodísticos cun espírito crítico.

Competencia para aprender a aprender

- Elaborar resumos.
- Resumir datos mediante fichas.
- Elaborar cadros que recollan a información dada..
- Interpretar cadros e esquemas.
- Localizar a idea central dun texto e identificar o tema.
- Analizar o propio proceso de aprendizaxe a través de exercicios de autoavaliación, co fin de detectar posibles problemas.
- Realizar comentarios críticos.
- Coñecer a periodización da literatura galega e a súa relación coa situación social, económica e política do momento no que xorde.

Competencia cultural e artística

- Valorar a riqueza que nos ofrece a lingua legada polos nosos antepasados, como un ben común que cómpre conservar e defender.
- Valorar a existencia de varias linguas nunha comunidade como un ben colectivo.
- Valorar a nosa literatura como patrimonio cultural de primeirísima orde.
- Recoñecer o papel da literatura galega no mundo.
- Valorar as artes galegas en toda a súa expresión.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- Participación activa no COMITÉ UNESCO. TODO O ALUMNADO
- Obras de teatro, exposicións, proxeccións cinematográficas, concertos, exposicións ou calquera outra actividade cultural de interese para o alumnado do Centro, que non se poida planificar pola ausencia dunha programación cultural a longo prazo na cidade ou en cidades próximas (Santiago, Vigo,...).
- Charlas ou conferencias con escritores/as da actualidade. TODO O ALUMNADO
- Viaxe didáctica a Trasalba, Ourense (roteiro de *A esmorga*) e Allariz. BACHARELATO e 4º ESO
- Ruta Currosiana. 4º ESO
- Casa Museo Manuel-María, 3º ESO
- Actividade no Museo Provincial de Lugo arredor dun libro (e Muralla). 3º ESO
- Participación no Salón do libro de Pontevedra. 1º e 2º ESO
- Días sinalados: Letras Galegas, Paz, Muller...e todas aquelas que se derivan da nosa inclusión na RedePEA UNESCO.
- Dinamización do CLUB DE LECTURA E SELECCIÓN DE ALUMNADO
- Actividades organizadas co departamento de Normalización e Dinamización lingüística. SELECCIÓN DE ALUMNADO
- Actividades, traballos, exposicións e intercambios en colaboración co Comité UNESCO: Patrimonio, Cultura de Paz, Desenvolvemento Sostible, Semana da Muller...

- Asistencia a obras de teatro que se desenvolvan en Pontevedra ou lugares próximos. TODO O ALUMNADO SEGUNDO AS IDADES RECOMENDADAS.

- Actividades de dinamización da Biblioteca do noso IES; Club de Lectura. TODO O ALUMNADO

- Outras que vaian surdindo ao longo do curso escolar e/ou en colaboración con outros departamentos.

ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PROXECTO LECTOR

- Este departamento, participante activo no Equipo de Biblioteca organiza, desde ela, a grande maioría de actividades lúdicas relacionadas coa lectura: charlas con escritores/as, roteiros literarios...
- Proporciona e aconsella libros de lectura a nivel particular ao alumnado e profesorado.
- Realiza exposicións arredor de figuras ilustres en colaboración co alumnado.
- Deseña un programa de lecturas obrigatorias e voluntarias adaptado aos gustos, necesidades e idade do alumnado.
- Realiza un programa de formación de usuarios.
- Inclúe na programación: tipos de textos, exposición de temáticas, gramática textual.
- Realiza lectura en voz alta por parte do/a profesor/a e por parte do alumnado.
- Fai exercicios de memorización de textos poéticos e dramatización de textos teatrais.
- Trae escritores e escritoras de relevancia en colaboración coas editoriais.
- Forma parte da coordinación do *Club de Lectura*.

ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TICS

- Realización de blogs de aula.
- Utilízanse as aulas de informática para a realización de traballos, para a procura de información e para a exposición de presentacións en soporte informático.
- Lévanse a cabo breves cursos de alfabetización documental, busca e tratamento da información coa axuda da Internet.
- Úsanse as TICS para elaborar escritos ben presentados e correctos aproveitando as posibilidades dos procesadores de textos, os correctores ortográficos...
- Entréganse e recíbense proxectos e traballos do alumnado en soporte informático.
- Utilízanse programas informáticos habituais para a presentación de proxectos.
- Xestiónanse e utilízanse blogs para a comunicación co alumnado de outros centros cos que se realizan programas de intercambio.

- Realízanse actividades dos CD-Rom do alumnado.
- Manéxanse habitualmente os medios informáticos á hora de impartir as aulas.

INFORMACIÓN AO ALUMNADO

Proporcionase, a principios do curso escolar, ao alumnado, toda a información relativa á programación didáctica: contidos mínimos, avaliación, criterios de cualificación, lecturas obrigatorias...

A Xefa de Departamento atenderá calquera cuestión relativa á atención do alumnado coa materia pendente.

Cada profesor/a ten asignado no seu horario unha hora semanal para a atención do alumnado e pais/nais.

PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A APLICACIÓN DA PROPIA PROGRAMACIÓN

Durante o curso escolar e nas reunións de departamento sempre se fai un seguimento da programación para tentar de ir avaliando a programación didáctica de inicio de curso para modificala ou introducir pequenos detalles que sexan necesarios; sempre se poñen en coñecemento do alumnado estas mínimas alteracións e queda constancia delas nas actas de reunión do departamento.

Na memoria final de curso realízase unha avaliación conxunta da programación tendo en conta o deseño curricular da materia, o grao de participación e implicación do alumnado nas actividades propostas e as cualificacións obtidas.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Dada a complexidade de situacións nas que nos vemos envoltos na comunidade escolar e dado o carácter variado e multicultural que representa o IES Luís Seoane e o seu entorno faise necesaria unha especial atención a esta diversidade que se concretiza nun alumnado de etnia xitana, inmigrantes sudamericanos, centroeuropeos, africanos ..

Este departamento mantense permanentemente en contacto /e asiste a cantas reunións se convocan) co Departamento de Orientación e PT coa finalidade de atender o mellor posible a diversidade do IES Luís Seoane.

Somos conscientes de que se debería ampliar a nosa formación con cursos adecuados desde a Consellaría de Educación ou o CFR, xa que ás veces resulta difícil enfrontarse con éxito á complexidade cultural que hoxe en día se presenta na aula.

Este Departamento si dispón dun PLAN DE ATENCIÓN AO ALUMNADO EXENTO (bacharelato) que se pon en funcionamento durante o curso 2006/07 e que deu uns óptimos resultados; tal plan foi elaborado polo profesorado de secundaria de Lingua galega e literatura.

Ademais e cun grande esforzo (de elaboración de materiais propios), os/as integrantes deste departamento veñen realizando ACIs (adaptacións curriculares) ao alumnado que o precisa logo dunha exhaustiva avaliación inicial. Os resultados son sorprendentes e satisfactorios no 95% dos casos, o que nos leva a seguir loitando pola atención consciente á diversidade no noso centro educativo.

Todas as ACIs figurarán na memoria de fin de curso.

PLAN DE RECUPERACIÓN DE ALUMNADO COA MATERIA PENDENTE

Segundo os acordos tirados da reunión da Comisión Pedagóxica celebrada o 10 de outubro de 2005, os departamentos terán unha reunión co alumnado con materias pendentes para informalos sobre o plano de traballo e sobre as datas escollidas para a celebración dos exames correspondentes.

Como mínimo, o alumnado terá tres exames cuxo calendario de elaboración partirá do Xefe de Estudos.

Aínda que a avaliación deste alumnado é responsabilidade da Xefa de Departamento e segundo os acordos deste, o profesorado do curso no que está matriculado o/a alumno/a coa materia pendente realizará o seguimento e a avaliación del, de xeito que poida comunicar á XD as indicacións necesarias para poder cualificalo/a de xeito positivo ou negativo. Nos cursos de 2º ESO, ademais, realizaremos un exame trimestralmente sobre a materia pendente de 1ª ESO.

Nos Programas de Mellora, o profesor do Ámbito socio-lingüístico, ocúpanse ademais da recuperación das materias pendentes que teñan que ver co ámbito: Lingua Galega, Lingua Castelá, Ciencias Sociais e Francés.

PENDENTES DE 1º ESO

Secuenciación

1º EXAME

- As linguas no mundo.
- A narración.
- O corpo. A casa.
- A acentuación. Combinacións vocálicas. Ditongo. Hiato.
- Sufixos aumentativos. Diminutivos e despectivos.
- Lectura.
- Formación de esquemas.
- O substantivo.
- A puntuación: o punto, a coma, os dous puntos, etc.

2º EXAME

- O suxeito e o predicado
- A descrición.
- Estrutura das palabras. O substantivo.
- Os elementos (léxico).
- O xénero e o número.
- O adxectivo.
- O determinante.
- A narración oral.
- Prefixos e sufixos (formación de palabras).
- Os medios de comunicación galegos.

3º EXAME

- O diálogo.
- O texto teatral.
- O sufixo eiro/eira (formación de palabras)
- A derivación.
- Extranxerismos.
- Adverbios e frases adverbiais. Preposición e frases prepositivas.
- A linguaxe da publicidade. Os deportes e a música (léxico).

Contidos mínimos

Os diferentes textos e características básicas dos mesmos.

Expresión oral correcta a nivel fonético e morfosintáctico.

Signos de puntuación.

Regras básicas de ortografía; o til.

Expresión correcta na escrita.

Lectura e comprensión fluída en galego.

PENDENTES DE 2º ESO

Secuenciación

1º EXAME

Tema 1: A comunicación. Elementos. A comunicación oral. Textos informativos. Idea principal e esquemas.

Tema 2: A oración: simple e composta. Tipos. A frase e os seus tipos.

Tema 3: Os nomes. Oficios e profesións. Transportes e viaxes. As feiras. Léxico. Préstamos e interferencias.

Tema 4: Historia do galego. Extensión territorial. As variedades dialectais. A función da lingua. Palabras novas e vellas.

Historia da lingua: literatura medieval e Rexurdimento: Rosalía, Curros, Pondal.

2º EXAME

Tema 5: Procedementos de coherencia textual. Como se constrúe un texto? Textos de instrución e argumentativos.

Tema 6: O suxeito. O predicado. O complemento directo. O complemento indirecto.

Tema 7: O parentesco. As interferencias lingüísticas. As relacións sociais. No instituto. O camping. En Galicia en galego.

Tema 8: Cabanillas. Castelao. Cunqueiro. Blanco-Amor. As linguas en Europa.

3º EXAME

Tema 9: Os textos xornalísticos. O folleto. Os textos poéticos (recursos). As viñetas. Os cómics.

Tema 10: O complemento circunstancial. O suplemento. O atributo. O predicativo. O modificador.

Tema 11: Os medios de comunicación. Léxico. Imos de compras. A perruquería. Sinónimos. A banca. Globalización.

Tema 12: C.E. Ferreiro. Neira Vilas. Novoneyra. Unha lingua irmá: o portugués.

Contidos mínimos

Expresión e comprensión oral e escrita correcta atendendo aos niveis fonético, morfolóxico e sintáctico. Análise sintáctica básica diferenciando unidades de funcións sintácticas. Periodización da historia da literatura galega desde a formación do idioma até finais do Rexurdimento. Principais autores deste período. Lectura das obras literarias marcadas a comezos de curso e elaboración dos traballos ou das probas pertinentes sobre estes libros.

PENDENTES DE 3º ESO

Secuenciación

1ª EXAME

Unidade 1: Evolución do galego: periodización.

Unidade 2: Orixes do galego. O esplendor medieval: o galego-portugués.

Unidade 3: Normas xerais de acentuación. Acentuación diacrítica.

Unidade 4: Signos de puntuación. Uso de maiúsculas.

Unidade 5: Texto e oración.

Unidade 6: Constituíntes da oración.

Unidade 7: Sintagma nominal: o substantivo.

Unidade 8: Introducción ao estudo da literatura.

Unidade 9: Xéneros e recursos literarios.

Unidade 10: A literatura medieval. Xéneros e obras.

Unidade 10: A narración. Características dos textos narrativos.

Unidade 11: A descrición. Características dos textos descritivos.

Unidade 12: Relacións semánticas: campos léxicos, familias de palabras, sinonimia e antonimia.

Unidade 13: Campos léxicos: as profesións, o universo, as compras.

2ª EXAME

Unidade 14: A decadencia medieval, os Séculos Escuros e a Ilustración.

Unidade 15: Uso de e <V>. As graffías <X> e <LL>

Unidade 16: Sintagma nominal: o adxectivo e os determinantes.

Unidade 17: O verbo e o sintagma verbal.

Unidade 18: O adverbio.

Unidade 19: Os Séculos Escuros. A Ilustración.

Unidade 20: A exposición. Características dos textos expositivos.

Unidade 21: O diálogo. Características dos textos dialogais.

Unidade 22: Relacións semánticas: polisemia e homonimia. Denotación e connotación.

Unidade 23: Campos léxicos: o turismo, as migracións, a infancia, a saúde.

3ª EXAME

Unidade 24: Prerrexurdimento e Rexurdimento.

Unidade 25: Situación actual. Os hábitos lingüísticos. Normativización e normalización.

Unidade 26: Grupos consonánticos.

Unidade 27: Os pronomes persoais.

Unidade 28: A oración composta

Unidade 29: Xustaposición e coordinación.

Unidade 30: A subordinación.

Unidade 30: A literatura no século XIX.

Unidade 31: Rosalía, Pondal e Curros.

Unidade 32: Medios de comunicación e xéneros xornalísticos.

Unidade 33: Formación de palabras: sufixos, prefixos, composición, parasíntese.

Unidade 34: Campos léxicos: a imaxinación, as relacións familiares, a solidariedade, os medios de comunicación.

Contidos mínimos

Colocación pronominal precisa.

Análise sintáctica de cláusulas complexas (con subordinadas incrustadas).

Principais conceptos da sociolingüística.

Historia e formación da lingua galega.

Léxico: campo semántico, familia léxica, procedementos de formación de palabras (derivación,composición...).

Literatura medieval: xéneros e cancioneros.

Principais autores do Rexurdimento.

Lectura dos libros obrigatorios que se asignen.

PENDENTES DE 1º BACHARELATO

Secuenciación

1º EXAME

Tema 1- A comunicación. A linguaxe. O signo lingüístico. O galego e a súa historia. Historia interna da lingua: das orixes ao século XVIII.

Tema 2 - As linguas no mundo. A diversidade lingüística do Estado español.

Tema 3- O nome: substantivos e adxectivos.

Tema 3 -Léxico e semántica. Prefixos. Sufixos. Voces patrimoniais, semicultismos e cultismos.

Tema 4 - Teoría literaria. O comentario de texto. O texto descritivo.

Tema 5- A lírica medieval: xéneros maiores e menores

2º EXAME

Tema 1 - Historia interna da lingua. Do século XIX á actualidade.

Tema 2 - O pronome. Os determinantes. Os verbos regulares.

Tema 3 – Préstamos. Antroponimia. Toponimia.

Tema 4- O texto dialogal; o texto expositivo.

Tema 5 - Os Seculos Escuros. Literatura do XIX . Os Precursores. Rosalía de Castro.

3º EXAME

Tema 1 – Criterios normativos. O estándar. Consolidación. Interferencias. O galego e os medios de comunicación.

Tema 2 - Os verbos irregulares. Formas nominais do verbo. As perífrases. Outras clases de palabras: adverbios, conxuncións,...

Tema 3 - Léxico estándar e desviacións a norma. Fraseoloxía. Terminoloxía específica.

Tema 4 - O texto narrativo; o texto argumentativo. Comentario crítico de textos.

Tema 5- Eduardo Pondal. Curros Enríquez. Outros autores do século XIX.

Contidos mínimos

Historia da lingua galega: etapas e características principais.

Morfoloxía: nome, verbo, pronome.

Alteracións da norma.

Literatura: periodización desde os primeiros textos até o remate do Rexurdimento. Autores/as máis representativos.

Fluidez na comunicación oral e escrita. Corrección gramatical elevada.

Elaboración correctísima de calquera tipo de texto.

PROGRAMACIÓN LINGUA GALEGA E LITERATURA

1º ESO

1. CONTEXTUALIZACIÓN

O IES Luís Seoane está ubicado en Monte Porreiro (Pontevedra). O alumnado procede maioritariamente do centro adscrito Marcos da Portela e, durante este curso escolar, contamos coa adscrición do alumnado de Xeve por primeira vez sendo o nivel socio-económico das familias medio baixo cunha elevada taxa de desemprego. A porcentaxe de alumnado de etnia xitana é considerable así como ao alumnado procedente do Príncipe Felipe.

2. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTANDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, MÍNIMOS ESIXIBLES E TEMPORALIZACIÓN

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h ▪ l ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de calquera texto oral ou daqueles propios dos medios de comunicación, especialmente noticias de actualidade, próximas aos intereses do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais (noticias de actualidade) e elaborar un resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade). 	EO	Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Traslada a información relevante ou a idea xeral de textos sinxelos a 				

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso

Obxectivo	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			resumos.		idea xeral de textos sinxelos a resumos		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e interpretación de textos orais utilizados no ámbito social e educativo (instrucións, presentacións de tarefas e breves exposicións orais de temáticas variadas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Extraer a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais sinxelos dos ámbitos social e educativo, e seguir instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	EO	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa con actitude de interese, de cooperación e de respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecer e apreciar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 		EO	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Escoita crítica e reflexiva das mensaxes dos medios de comunicación, con especial atención aos programas informativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Identificar e contrastar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e identificar prexuízos ou mensaxes discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e as secundarias de programas informativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e as secundarias de programas informativos. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 		EO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Segundo trimestre

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			diferenzas atopadas.				
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Identifica e rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC 		EO	Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> h o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Coñecemento e aplicación, con axuda das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC), de estratexias necesarias para producir textos orais sobre temas de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, as estratexias necesarias para realizar exposicións orais planificadas e participar de forma construtiva en diversas interaccións comunicativas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CS IEE 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	C	<ul style="list-style-type: none"> Primeiro trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas. 	C	<ul style="list-style-type: none"> Primeiro trimestre
<ul style="list-style-type: none"> h o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, reconece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, reconece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas 	EO	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega. 	EO	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCE C 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 	EO	
<ul style="list-style-type: none"> b e g h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	EO	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	C	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 		EO DC	
<ul style="list-style-type: none"> a c d h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo (pedimento de aclaracións, intercambio de opinións e exposición de conclusións). 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situacións propias do ámbito educativo (pedir aclaracións, intercambiar opinións e expor conclusións). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, respectando as regras de interacción. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, respectando as regras de interacción. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 		EO DC	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
<ul style="list-style-type: none"> a b c g h o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Coñecemento e aplicación de estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	CC	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
			<ul style="list-style-type: none"> LG1B1.9.2. Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada), 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIE E 		EO	<ul style="list-style-type: none"> Tercero trimestre

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			<p>manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con autoconfianza e seguridade</p>				
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal ás súas producións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 		EO C	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA 		C	<ul style="list-style-type: none"> Tercero trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.6. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.6. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	C	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
<ul style="list-style-type: none"> a d h l ñ 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Construción de discursos adecuados, cohesionados e coherentes desde o punto de vista comunicativo, sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIE CCE C 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	EO	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIE E 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo. 	C	<ul style="list-style-type: none"> Todo curso
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir							

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicación de técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicar técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.1. Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.1. Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> CC PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Recoñece a intencionalidade e do emisor a partir de elementos contextuais explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Recoñece a intencionalidade do emisor a partir de elementos contextuais explícitos 	<ul style="list-style-type: none"> CC PA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.3. Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.3. Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CC PA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.4. Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.4. Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> C CC 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.5. Interpreta o significado de elementos non lingüísticos (símbolos, iconas, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.5. Interpreta o significado de elementos non lingüísticos (símbolos, iconas, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> EO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.6. Busca información para ampliar e completar o contido das mensaxes a través de distintos recursos: xornais, revistas, libros, enciclopedias, buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCA ▪ CD 		<ul style="list-style-type: none"> C 	<ul style="list-style-type: none"> Segundo trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.7. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 		<ul style="list-style-type: none"> EO 	<ul style="list-style-type: none"> Todo

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			Contrasta os contidos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	▪ CCA		CC	o curso
▪ d ▪ e ▪ h	▪ B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil, normas e instrucións de uso.	▪ B2.2. Comprender, interpretar e sintetizar textos da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil e normas e instrucións de uso.	▪ LGB2.2.1. Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.	▪ CCL ▪ CSC	▪ Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.	CC PA	▪ Primeiro trimestre
▪ d ▪ e ▪ h	▪ B2.3. Comprensión, interpretación e síntese de textos dos medios de comunicación, fundamentalmente textos narrativos.	▪ B2.3. Comprender, interpretar e sintetizar escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	▪ LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	▪ CCL ▪ CSC	▪ LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	CC PA	▪ Primeiro e segundo trimestre
▪ d ▪ e ▪ h	▪ B2.4. Comprensión e interpretación de textos do ámbito educativo, especialmente, descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias en diversos soportes.	▪ B2.4. Comprender, interpretar e sintetizar escritos do ámbito educativo do alumnado, especialmente, textos descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, e información de dicionarios e enciclopedias en distintos soportes.	▪ LGB2.4.1. Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes. ▪ LGB2.4.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CD ▪ CSC ▪ CCL	▪ LGB2.4.1. Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes. ▪ LGB2.4.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.	CC PA EO CC	▪ Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilización guiada da biblioteca e das TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Utilizar de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Usa de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Usa de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita. 	I	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmitan prexuízos ou usos lingüísticos discriminatorios, especialmente, os que aparecen nos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Aposar unha actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmiten prexuízos e reflexionar sobre os usos lingüísticos discriminatorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Manifesta unha actitude crítica ante as mensaxes que transmiten prexuízos e reflexiona sobre os usos lingüísticos discriminatorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 		EO DC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.2. Identifica e evita o uso de expresións habituais que evidencian prexuízos de distinta natureza: relixiosos, raciais e sexistas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.2. Identifica e evita o uso de expresións habituais que evidencian prexuízos de distinta natureza: relixiosos, raciais e sexistas. 	EO DC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa, aos patróns fonéticos do galego e aos signos de puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados e con respecto pola puntuación do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados e con respecto pola puntuación do texto. 	EO C	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.2. Le en voz alta seguindo os patróns fonéticos do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.2. Le en voz alta seguindo os patróns fonéticos do galego. 	EO C	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.3. Utiliza recursos das TIC para rexistrar a voz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 		C	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Planificación e revisión do escrito, de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Planificar, producir e revisar o escrito co fin de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Utiliza 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 		EO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<p>forma guiada, para producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.</p>	<p>producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.</p>	<p>esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.</p>			CC C	curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LG2.8.2. Adecúa o texto ao rexistro coloquial ou formal segundo o requira a situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adecúa o texto ao rexistro coloquial ou formal segundo o requira a situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EO C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> CC TE PA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.4. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.4. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas). 	<ul style="list-style-type: none"> CC TE PA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.5. Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.5. Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> CC C 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Produce textos propios das relacións sociais: notas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes 	<ul style="list-style-type: none"> TE PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro trimestre

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
	mensaxes electrónicas ou de móbil.	mensaxes electrónicas ou de móbil.	cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.		electrónicas ou de móbil.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Produción, a partir dun modelo, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Producir, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Produce, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Produce, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital. 	TE PA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.2. Coñece a estrutura do xornal (seccións e xéneros) e os elementos paratextuais que acompañan as noticias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.2. Coñece a estrutura do xornal (seccións e xéneros) e os elementos paratextuais que acompañan as noticias. 	EO CC PA	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas. 	TE PA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro e segundo trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos. 	TE PA	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Producir textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos. 	TE PA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro e segundo trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Uso, con progresiva autonomía, das TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) na 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Usar, con progresiva autonomía, as TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.13.1. Utiliza, con progresiva autonomía, as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.13.1. Utiliza, con progresiva autonomía, as funcións básicas 	C	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terceiro trimestre

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
▪ f	planificación, revisión e presentación dos escritos.	para planificar, revisar e mellorar a presentación dos escritos.	funcións básicas dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación.		dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación		
			▪ LGB2.13.2. Emprega os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía.	▪ CCL ▪ CD	▪ LGB2.13.2. Emprega os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía.	C	▪ Terceiro trimestre
▪ b ▪ f ▪ h	▪ B2.14. Autoavaliación da aprendizaxe da lingua cunha actitude activa e de confianza.	▪ B2.14. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de confianza.	▪ LGB2.14.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	▪ CCL ▪ CAA	▪ LGB2.14.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	EO C	▪ Todo o curso
			▪ LGB2.14.2. Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.	▪ CCL ▪ CAA		C	Todo o curso
Bloque 3. Funcionamento da lingua							
▪ b ▪ e ▪ l	▪ B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	▪ B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	▪ LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	▪ CCL	▪ LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	CC PA	▪ Todo o curso
▪ a ▪ d ▪ e	▪ B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.	▪ B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	▪ LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	▪ CCL ▪ CAA	▪ LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	EO C	▪ Todo o curso
▪ b ▪ e	▪ B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel	▪ B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta en	▪ LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo,	▪ CCL ▪ CD	▪ LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información	CC	▪ Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ n ▪ l 	<p>como en soporte electrónico, especialmente sobre clases de palabras e normativa.</p>	<p>calquera soporte, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.</p>	<p>información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.</p>		<p>lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.</p>	<p>PA</p>	<p>o, prioritariamente 1º trimestre</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. ▪ LGB3.4.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<p>CC TE PA</p> <p>EO C</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo curso ▪ Todo curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual. 	<p>TE CC PA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo curso, avaliable a partir do 2º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais básicas (substantivo, adxectivo cualificativo, verbo, adverbio, etc.) así como a diferenza entre palabras flexivas e non flexivas para a creación e comprensión de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Recoñecer e explicar o uso das distintas categorías gramaticais, utilizar este coñecemento para distinguir erros e diferenciar as flexivas das non flexivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas. 	<p>CC PA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Recoñecemento, uso e reflexión dos mecanismos da cohesión textual como a deixé persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Recoñecer, usar e reflexionar sobre os mecanismos da cohesión textual como a deixé persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.1. Recoñece e explica nos textos as referencias deícticas persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.1. Recoñece e explica nos textos as referencias deícticas persoais. 	<p>TE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tercero trimestre

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecer, usar e explicar os conectores textuais máis comúns (sobre todo os temporais e os explicativos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.8.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.8.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos. 	TE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tercero trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Coñecemento das regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Coñecer as regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.9.1. Producir textos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.9.1. Producir textos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia. 	TE PA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.9.2. Identificar as funcións sintácticas no seo da oración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 		CC PA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tercero trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Recoñecemento das modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Recoñecer as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.10.1. Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.10.1. Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor. 	CC PA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.11.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.11.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación. 	EO CC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan 	TE C	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Tempo realización
	nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais , evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		varias linguas e relacionados cos elementos transversais , evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	TE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
Bloque 4. Lingua e sociedade							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. ▪ B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. ▪ B4.3. A lusofonía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, valorar positivamente o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico. 	DC EO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia. ▪ LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona. ▪ LGB4.1.4. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL ▪ CD ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia. ▪ LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona. ▪ LGB4.1.4. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> PA PA C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro trimestre ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Análise da situación sociolingüística, a partir do contexto familiar do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo dos contextos familiares do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado. ▪ LGB4.2.2. Coñece e valora os antropónimos galegos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL 		<ul style="list-style-type: none"> PA PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terceiro trimestre ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> EO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Situación sociolingüística e legal das linguas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Coñecer a situación sociolingüística e legal das linguas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula os 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ .4.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos 	<ul style="list-style-type: none"> PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Terceiro trimestre

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivo	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			dereitos lingüísticos individuais.		individuais.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Prexuizos lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Identificar os prexuizos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuizos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuizos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades diatópicas do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Recoñecer e apreciar as variantes diatópicas do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> EO ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tercero trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.2. Rexeita os prexuizos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.2. Rexeita os prexuizos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona. 	<ul style="list-style-type: none"> EO ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.3. Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 		<ul style="list-style-type: none"> PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tercero trimestre
Bloque 5. Educación literaria							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Lectura, con regularidade e de maneira guiada, de obras literarias para desenvolver o criterio lector; exposición da opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Ler, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionando o seu sentido coa propia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal 	<ul style="list-style-type: none"> PC PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
	do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e asimilación dos trazos estéticos xerais que definen cada texto.	experiencia e outros coñecementos adquiridos, procurando assimilar os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.		sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto		
h i	B5.2. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B5.2. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	LGLB5.2.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes. LGLB5.2.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	CCL CCL	LGLB5.2.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes. LGLB5.2.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	CC PA CC PA	Todo curso Todo curso
h i	B5.3. Lectura expresiva e comprensiva, audicións de poemas recitados ou cantados, determinación da temática ou temáticas abordadas e descrición dos valores estilísticos dos textos.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións de poemas recitados ou cantados, sinalar a temática ou temáticas abordadas e describir os valores estilísticos dos textos.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	CCL	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	EO PA	Todo curso
h i	B5.4. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e recoñecemento da funcionalidade dos elementos formais básicos.	B5.4. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñecer a funcionalidade dos elementos formais básicos.	LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos	CCL	LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñece a funcionalidade dos elementos formais básicos	PC PA	Todo curso, avaliábel primeiro

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización	
			formais básicos.				segundo trimestre	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e apreciación dos seus compoñentes e procedementos máis relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e apreciar os seus compoñentes e procedementos máis relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes 	<ul style="list-style-type: none"> PC PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tercero trimestre 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Producción de textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Escribir textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.6.1. Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.6.1. Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> TE PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo curso 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos do cómic e a canción como linguaxes artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística. 	<ul style="list-style-type: none"> PA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primeiro trimestre 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios. 	<ul style="list-style-type: none"> PC 		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.7.3. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.7.3. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística. 	<ul style="list-style-type: none"> PC 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Segundo e terceiro trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.4. Identifica e describe, nunha 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCE ▪ C 		<ul style="list-style-type: none"> PC 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 1º Curso							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Procedementos e Instrumentos Avaliación	Temporalización
			canción dada, os seus principais trazos definitorios.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Familiarización, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Familiarizarse, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo. 	I	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Todo o curso

LEENDA :

PROCEDEMENTOS

INSTRUMENTOS

Observación Sistemática	DC Diario de clase	C categorías	EO Escala de observación
Análise de producións dos alumnos	CC Cuaderno de clase	I investigación	TE Texto escrito
Probos Específicas	PC Posta en común	PA Proba aberta	

3. METODOLOXÍA

A área de Lingua Galega e Literatura é unha materia das denominadas instrumentais, polo que no traballo de aula o docente manexa dous obxectivos fundamentais: a consecución de obxectivos curriculares a través dos contidos de currículo e o desenvolvemento de habilidades que favorezan a aprendizaxe dos alumnos noutras áreas.

Neste proceso é necesario **o adestramento individual e o traballo reflexivo** de procedementos básicos da materia: a comprensión oral e lectora, a expresión oral e escrita e a argumentación que son, obviamente, extrapolables a outras áreas e contextos de aprendizaxes.

Nalgúns aspectos da área, fundamentalmente naquelas que perseguen as habilidades de comunicación entre iguais e o desenvolvemento da expresión e comprensión oral, **o traballo en grupo colaborativo** achega, ademais do adestramento de habilidades sociais básicas e o enriquecemento persoal desde a diversidade, unha plataforma inmejorable para adestrar a competencia comunicativa.

Desde o coñecemento da diversidade da aula e en resposta ás múltiples intelixencias predominantes no alumnado, o desenvolvemento de actividades desde a **teoría das intelixencias múltiples** facilita que todos os alumnos e as alumnas poidan chegar a comprender os contidos que pretendemos que se adquiran para o desenvolvemento dos obxectivos de aprendizaxe.

- A metodoloxía didáctica neste etapa será nomeadamente activa e participativa, favorecendo o traballo individual e o cooperativo do alumnado, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes.

. Prestarase unha atención especial á adquisición e ao desenvolvemento das competencias, e fomentarse a correcta expresión oral e escrita. De acordo co disposto no artigo 24.6 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita.

-Fixaranse hábitos de traballo: como responder as actividades do libro, finalidade dos seus apartados...; utilizar o dicionario; facer clasificacións; redactar textos propios de forma ordenada, etc.

-Traballarse na aula a análise guiada de textos literarios.

- Fomentarse no alumnado o interese polo aspecto lúdico e creativo da linguaxe.

- Fomentarse no alumnado o manexo do dicionario de sinónimos e antónimos.

- Insistirase na utilidade e importancia de facer esquemas para estudar, para recoñecer estrutura dun texto dado, para estruturar un texto propio, etc.

- Traballarse na clase con xornais para familiarizar o alumnado coa prensa escrita e as noticias de actualidade.

- Afianzarse os conceptos mediante a práctica continuada.

4. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

PROBAS OBXECTIVAS /exames70% (para facer media: nota mínima un tres)

TRABALLO DIARIO E NORMAS 10%

EXPRESIÓN ORAL.....10%

LIBRO DE LECTURA10%

Cada catro faltas de ortografía descontarase 0,25 puntos nos textos escritos (incluído os tiles) ata un máximo de dous puntos.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

5.MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

-Materiais impresos:

Libro de texto: *Lingua Galega e Literatura* Ed. BAIA

Libros de lectura:

A lagoa das nenas mudas , Fina Casalderrey ed. Xerais

O raio veloz, Agustín Fernández Paz ed. Oxford

O achado do castro, Manuel Núñez Singala ed. Galaxia

Caderno de aula

- O uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula, como recurso metodolóxico eficaz para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe.

-Materiais audiovisuais: visionado de filmes, cancións

- ABALAR

-Libro dixital

- Acceso a Internet para consulta do dicionario, xornais e revistas virtuais.

7. EDUCACIÓN EN VALORES

Fomentarase o desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

Promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.

Evitaranse os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual.

8. ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Continuarase con ACS no alumnado que a traen de PRIMARIA

En relación ao novo alumnado, unha vez realizada a avaliación inicial e revisados os expedientes destes, tomaranse as medidas necesarias na xuntanza do equipo docente pertinente: reforzo educativo ou adaptación curricular.

9. TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMPETENCIAL DIXITAL

-Utilizarase eficazmente as novas tecnoloxías para pescudar sobre un tema dado e obter información.

- Buscarse información utilizando os medios que proporcionan as novas tecnoloxías

-Manexarase o dicionario en rede de maneira autónoma e fluída.

PROGRAMACIÓN LINGUA GALEGA E LITERATURA

2º ESO

1. CONTEXTUALIZACIÓN

O IES Luís Seoane está ubicado en Monte Porreiro (Pontevedra). Ao alumnado de segundo a maioría estudou o curso pasado neste centro.

2. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTANDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, MÍNIMOS ESIXIBLES E TEMPORALIZACIÓN

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	Procedementos instrumentos Avaliación	CC clave	Temporalización
	Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar						
dehñ	B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación	E.O	CC L CA A	Terceiro trimestre

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
				audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).			
			LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	D.C CC	CC L CA A	Terceiro trimestre
de	B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, a idea xeral, e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo	E.O	CC L CA A	Todo curso,
			LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía	E.O	CA A	Primeiro trimestre
ac	B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	E.O	CS C CC L	Todo curso
			LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.		E.O	CC L CS C CSI E	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos Estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
acdeh	B1.4. Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas	B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.	LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes.	E.O	CC L	
			LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.		E.O	CC L CA CSI EE	Terceiro trimestre
			LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións	E.O	CS CA A	Todo o curso
ho	B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	E.O	CC L CA A	Todo o curso
			LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	E.O	CA A	Todo o curso

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos instrumentos Avaliación	CC clave	Temporalización
			LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.		E.O	CC L CC E C	Todo curso
ho	B1.6. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	E.O	CC L CS C	Todo curso
			LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	E.O	CC L	Todo curso
			LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).		E.O	CC L	Todo curso
			LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	E.O	CC L	Todo curso
be	B1.7. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas	B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar	LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar	LGB1.7.1. Consulta os medios de	D.C	CD CA	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
g h	e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	exposicións planificadas.	orais	contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	información dixital para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións	A CSI E E	so
			LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.		P.C	CD CC L CS C	Todo curso
a c d h	B1.8. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	P.C	CC L CS C	Todo curso
			LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.		E.O	CC L CS C	Todo curso
			LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.		CS C CA A	Todo curso
a b c g h o	B1.9. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.		P.C	CA A	Todo curso
			LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.		E.O	CC L CS C CSI E E	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Cráterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	EO	CL L CS C	Todo curso
			LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.		EO	CL L CA A	
			LGB1.9.5. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	LGB1.9.5. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	EO	CA A CC L	
adhilión	B1.10. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativo.	B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.		EO	CC L CS C CSI E E CC E C	Todo curso
			LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	EO	CS C CSI E E	Todo curso
			LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.		EO	CC L CS C	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.		EO	CC LCA A	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir							
b f h	B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.	B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as-ideas.	LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	CC PA	CC LCA A	Segundo trimestre
			LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	CC	CC LCA A	Todo curso
			LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias.	CC PA	CC L	Segundo trimestre
			LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.		PA	CC L	
			LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.		CC	CC LCA A	Segundo trimestre
			LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios,	LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos	PC	CC LCA	

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos Estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			antes e despois da lectura.	analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.		A	
de h	B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	CC PA	CC L CS C	
			LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	I	CC L CS C	Segundo trimestre
			LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	EO	CC L CS C	Segundo trimestre
de h	B2.3. Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias).	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	PC PA	CC L CS C	
			LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	PC PA	CC L	Terceiro trimestre

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos Estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
de h	B2.4. Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	CC PA	CC L CD CA A	Todo curso
			LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	CC PA	CC L	Todo curso
be h	B2.5. Uso, progresivamente autónomo, das bibliotecas e das TIC para seleccionar información.	B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos non proceso de aprendizaxe continua.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.		EO	CC L CC A	Todo curso
			LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital	CC	CC L CD CA A	Todo curso
			LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	LGB2.5.3. Coñece o funcionamento da biblioteca, e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	EO	CC L CD CA A	
cd h	B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura para identificar usos lingüísticos	B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos	LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos		EO	CC L CS	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
	discriminatorios, manifestar posturas de acordo e desacordo e expor razoadamente as ideas respectando as ideas dos demais.	discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas.	discriminatorios.			C	so
LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.				PC	CC L CS C		
LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.			LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	PC	CC L	Todo o curso	
LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.			LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.	EO	CC L CS C	Todo o curso	
hñ	B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.	B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	EO	CC L	Todo o curso
			LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.		EO	CC L CD	
bgh	B2.8. Planificación e revisión do escrito en función da situación comunicativa (tema, fins e destinatarios) para elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto.	B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto.	LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	CC	CC L	
			LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo.		CC	CC L	Todo o curso
			LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe,	LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de	CC	CC L	Todo o curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos Estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	cohesión interna do texto (a deixe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).			
			LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	CC PA	CC L	Todo curso
			LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.		CC	CC L	Todo curso
			LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	C	CC L CD	Todo curso
			LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.		CC	CC L CD	Todo curso
b e h	B2.9. Producción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	CC TE PA	CC L CD CSC	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estndares de aprendizaxe	Mnimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
b e h	B2.10. Producción, en formato papel ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	CC TE	CC L CD CS C	Terceiro trimestre
b e h	B2.11. Producción, en formato papel ou dixital, de textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.		CC TE	CC L CD	Primeiro e Segundo trimestre
b e h	B2.12. Producción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições.	LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos	CC TE PA	CC L CD	
			LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido.		CC TE	CC L	
b e f h	B2.13. Uso das TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) tanto para a textualización, como para a revisión e mellora do escrito.	B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos.	LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos.		C	CC L CD	
d h	B2.14. Valoración da escritura como fonte de aprendizaxe e como forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir		EO	CC L CS C CC E	

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos Estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			coñecementos.			C	
Bloque 3. Funcionamento da lingua							
b e l	B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	EO CC	CC L CC C	Todo curso
a d e	B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias.	B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	EO	CC L CA A	
b e n l	B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.	B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta	EO CC	CC L CA A	Todo curso
b e	B3.4. Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas que regulan os textos orais e escritos, propios e alleos.	B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos.	LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.		TE PA	CC L CD	Todo curso
b e	B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CC TE PA	CC L	Todo curso
			LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.		EO	CC L	Todo curso

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
e	B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	CC PA	CC L	Todo curso
b	B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	TE PA	CC L CA A	Primeiro trimestre
			LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.		EO TE	CC L CA A	Todo curso
e	B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	TE	CC L CA A	Terceiro trimestre.
			LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.		TE	CC L	
e	B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	TE PA	CC L	Terceiro trimestre

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
e	B3.10. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	EO CC	CC L CA A	Todo o curso
b e h	B3.11. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		TE PC	CC L CA A	Todo o curso
b e	B3.12. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	EO TE	CC L CA A	Todo o curso
Bloque 4. Lingua e sociedade							
ñ o	B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen	EO	CC L	Primeiro trimestre

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
	<p>dun pobo.</p> <p>B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade.</p> <p>B4.3. A lusofonía.</p>	<p>cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.</p>	<p>medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.</p>	<p>todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.</p>			<p>es - tre</p>
			<p>LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.</p>	<p>LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.</p>	<p>PA</p>	<p>CC L CS C</p>	
			<p>LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.</p>	<p>LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.</p>	<p>PA</p>	<p>CC L CS C</p>	
			<p>LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.</p>		<p>PA</p>	<p>CC L</p>	
			<p>LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.</p>		<p>PC PA</p>	<p>CC L CC E C</p>	
			<p>LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos</p>	<p>LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en</p>	<p>DC</p>	<p>CC L CC E C CD</p>	

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			con outros similares da lusofonía.	lingua galega adaptados á súa idade			
ñ o	B4.4. Situación sociolingüística do galego.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno.	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.		PA	CC L	Segundo trimestre
			LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.	LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos	PA	CC L	
ñ o	B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo	PA	CC L CS C	Terceiro trimestre
			LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuir individual e socialmente á normalización da lingua galega.		EO	CC L CS C	
ñ. o.	B4.6. Situación legal das linguas do Estado español.	B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	PA	CC L CS C	
ñ o	B4.7. Prexuízos lingüísticos.	B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e	PA	CC L CS C	

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			lingüística e na do seu contorno.	socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.			
ñ o	B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.	LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	PA	CC L	
			LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerxa estudantil.		PA	CC L	
			LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.		PA	CC L	
			LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.		PA	CC L CS C	
Bloque 5. Educación literaria							
h l	B5.1. Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.		PC TE PA	CC L	Todo o curso
			LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da	LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista	PA	CC L	

Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
			linguaxe nos textos literarios.	empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.			
h l	B5.2. Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.	B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	EO PC	CC L	Segundo e
h l	B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	PA	CC L	Primeiro e Segundo trimestre
h l	B5.4. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	EO	CC L	
h l	B5.5. Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais	PA	CC L	Primeiro trimestre.

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estndares de aprendizaxe	Mnimos Esixibles	I Procedementos estruturados Avaliación	CC clave	Temporalización
				coma formais.			
			LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xnero pero a diferentes subxneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.		PA	CC L	Primeiro trimestre.
h	B5.6. Anlise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.		PA	CC L	Primeiro trimestre.
h	B5.7. Produción de textos de intención estética servndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	B5.7. Escribir textos de intención estética servndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.		TE	CC L CC E C	Todo curso
h	B5.8. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.		CC	CC L CC E C	Terceiro trimestre
			LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.		CC	CC L CC E C	
e	B5.9. Aproveitamento, baixo guía, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	LGLB5.9.1. Sévese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.		CC	CC L CD	Todo curso

LENDA :

PROCEDEMENTOS

INSTRUMENTOS

Observación Sistemática	DC Diario de clase	C categorías	EO Escala de observación
Análise de producións dos alumnos	CC Cuaderno de clase	I investigación	TE Texto escrito
Probas Específicas	PC Posta en común	PA Proba aberta	

3. METODOLOXÍA

A área de Lingua Galega e Literatura é unha materia das denominadas instrumentais, polo que no traballo de aula o docente manexa dous obxectivos fundamentais: a consecución de obxectivos curriculares a través dos contidos de currículo e o desenvolvemento de habilidades que favorezan a aprendizaxe dos alumnos noutras áreas.

Neste proceso é necesario **o adestramento individual e o traballo reflexivo** de procedementos básicos da materia: a comprensión oral e lectora, a expresión oral e escrita e a argumentación que son, obviamente, extrapolables a outras áreas e contextos de aprendizaxes.

Nalgúns aspectos da área, fundamentalmente naquelas que perseguen as habilidades de comunicación entre iguais e o desenvolvemento da expresión e comprensión oral, o **traballo en grupo colaborativo** achega, ademais do adestramento de habilidades sociais básicas e o enriquecemento persoal desde a diversidade, unha plataforma inmejorable para adestrar a competencia comunicativa.

Desde o coñecemento da diversidade da aula e en resposta ás múltiples intelixencias predominantes no alumnado, o desenvolvemento de actividades desde a **teoría das intelixencias múltiples** facilita que todos os alumnos e as alumnas poidan chegar a comprender os contidos que pretendemos que se adquiran para o desenvolvemento dos obxectivos de aprendizaxe.

- A metodoloxía didáctica neste etapa será nomeadamente activa e participativa, favorecendo o traballo individual e o cooperativo do alumnado, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes.

. Prestarase unha atención especial á adquisición e ao desenvolvemento das competencias, e fomentarse a correcta expresión oral e escrita. De acordo co disposto no artigo 24.6 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita.

-Fixaranse hábitos de traballo: como responder as actividades do libro, finalidade dos seus apartados...; utilizar o dicionario; facer clasificacións; redactar textos propios de forma ordenada, etc.

- Traballarse na aula a análise guiada de textos literarios.
- Fomentarase no alumnado o interese polo aspecto lúdico e creativo da linguaxe.
- Fomentarase no alumnado o manexo do dicionario de sinónimos e antónimos.
- Insistirase na utilidade e importancia de facer esquemas para estudar, para recoñecer estrutura dun texto dado, para estruturar un texto propio, etc.
- Traballarse na clase con xornais para familiarizar o alumnado coa prensa escrita e as noticias de actualidade.
- Afianzarse os conceptos mediante a práctica continuada.

4. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

PROBAS OBXECTIVAS /exames	70% (para facer media nota mínima un tres)
TRABALLO DIARIO E NORMAS	10%
EXPRESIÓN ORAL.....	10%
LIBRO DE LECTURA	10%

Cada catro faltas de ortografía descontarase 0,25 puntos nos textos escritos (incluído os tiles) ata un máximo de dous puntos.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

5. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

-Materiais impresos:

Libro de texto: *Lingua Galega e Literatura* Ed. Anaya

Libros de lectura:

Unha estrela no vento, Leticia Costas ed.Xerais

O cero escuro, An Alfaya ed. Edelvives

Cartas de inverno , Agustín Fernández Paz ed. Xerais

Caderno de aula

- O uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula, como recurso metodolóxico eficaz para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe.

-Materiais audiovisuais: visionado de filmes, cancións

- ABALAR

-Libro dixital

- Acceso a Internet para consulta do dicionario, xornais e revistas virtuais.

7. EDUCACIÓN EN VALORES

Fomentárase o desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres, a prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade, e os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.

Promoverase a aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.

Evitaranse os comportamentos e os contidos sexistas e os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual.

8. ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Continuarase con ACS no alumnado que a traen de PRIMARIA

En relación ao novo alumnado, unha vez realizada a avaliación inicial e revisados os expedientes destes, tomaranse as medidas necesarias: reforzo educativo ou adaptación curricular.

9. TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMPETENCIAL DIXITAL

-Utilizarase eficazmente as novas tecnoloxías para pescudar sobre un tema dado e obter información.

- Buscarse información utilizando os medios que proporcionan as novas tecnoloxías

-Manexarase o dicionario en rede de maneira autónoma e fluída.

PROGRAMACIÓN DE MELLORA

3º ESO Curso 2017/18

ÁMBITO SOCIOLINGÜÍSTICO

a.- Introducción e contextualización.

O Programa de Mellora de 3º ESO ten a vantaxe de estar formado por un número reducido de alumnos/as: sete. Ademais, as nove sesións semanais do ASL permiten manter o contacto diario alumnado/profesorado, contacto que lle permite ao profesorado axudar a resolver cada día as carencias educativas dos/as rapaces/as, sen esquecer nunca as competencias que se desexan traballar e os obxectivos que se esperar conseguir.

A procedencia do alumnado do grupo é variada. Dous alumnos repiten 3º de PMAR. Considerouse nun dos casos que o ideal para el sería estar nun curso da Formación Profesional Básica, pero no último momento, en contra do criterio da xunta avaliadora e do departamento de Orientación, decidiu matricularse en 3º PMAR.

Polos informes que posúo de departamento de Orientación e do profesorado que lles impartiu clases en anos anteriores teñen, en conxunto, vontade de traballo, curiosidade e capacidade para levar a cabo o traballo que se propón.

Logo de dúas semanas con eles na aula e despois de varios probas de lectura e escritura podo comprobar que escriben e len con bastante corrección a pesar das súas carencias, aínda cos erros lóxicos de expresión ou ortografía propios dun grupo destas características. Si observo ganas de traballar, bo comportamento e respecto cara eles mesmos e cara o profesorado, con lixeiras dúbidas cara os alumnos repetidores.

Todo o anteriormente sinalado lévame a facer unha programación que agardo sexa a correcta para levar a cabo os obxectivos do Programa de Mellora neste grupo.

b.- Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

-Área de linguas

Competencia activa e pasiva a un nivel paritario nas dúas linguas oficiais de Galicia (castelán e galego)

-Área de sociais

Interpretación e realización de gráficos, mapas, planos (climáticos, xeográficos, económicos, ...)

Organización política e social do territorio.

-AFI

Procura e selección de información que se nos presenta en diversos soportes: a Internet, os blogs, os libros de texto, os atlas, enciclopedias...

-TICs

Utilización da táblet na procura da información.

Realización de presentacións utilizando programas informáticos e/ou a pizarra dixital na propia aula durante 2-3 sesións á semana.

-Outros

Traballo en grupo.

Resolución de conflitos.

Responsabilidade.

Métodos variables de traballo.

c.- Obxectivos para o curso.

1.- Desenvolver a capacidade de traballo tanto individual como en grupo.

2.- Aprender a buscar información, a seleccionala e ordenala, en calquera soporte.

3.- Aprender a interpretar mapas, gráficas, planos, ..., relacionados coas ciencias sociais e en calquera soporte.

4.- Coñecer as regras gramaticais para expresarse con corrección a nivel escrito e oral en lingua galega.

5.- Coñecer as regras gramaticais para expresarse con corrección a nivel escrito e oral en lingua castelá.

6.- Facer da lectura una fonte de placer, coñecemento e enriquecemento cultural, consolidando os hábitos lectores.

1.- Temporalización.

1ª Avaliación

Elaborar un proxecto de traballo amplo baixo o título “*Xeografía, historia e literatura de Galicia*” dividido en varios subproxectos temáticos.

2ª Avaliación

Elaborar un proxecto de traballo amplo baixo o título “*Xeografía, historia e literatura de España*” dividido en varios subproxectos temáticos.

3ª Avaliación

Elaborar un proxecto colectivo de traballo amplo baixo o título “*Xeografía, historia e literatura do Mundo*” dividido en varios subproxectos temáticos.

Os contidos vanse artellar seguindo as mesmas pautas que responderán ás mesmas preguntas nas tres avaliaciós. As pautas poderán ser modificadas segundo o nivel de pertinencia ao respecto dos lugares escollidos:

Quen somos?	Os grupos humanos/ sociais
A onde imos?	Xeografía de Galicia, de España e do mundo. Razóns dos movementos de poboación
Cando imos?	Climatoloxía.
Como imos?	Medios de transporte e infraestruturas.
Onde vivimos?	Tipos de aloxamento da poboación.
Planos, mapas...?	Interpretación e creación.
Sectores económicos?	Modos de vida.
Factores produtivos?	Economía. Pesca, agricultura, industria.
Distribución da poboación?	Pirámides demográficas. Urbana/rural.

Organización territorial?

Parroquia, aldea, cidade, vila...

Outros:

Gastronomía?

Lugares de interese?

Festividades?

Tempo de lecer?

Tradicións?

Personalidades?

Históricas, políticas, artísticas, literarias...

2.- Obxectivos mínimos para a superación da materia.

- Correcta expresión oral en lingua galega e castelá.
- Correcta expresión escrita en lingua galega e castelá.
- Mínima produción de textos propios.
- Elaboración e exposición personalizada dos proxectos que se realicen ao longo do curso.

3.- Procedementos e instrumentos de avaliación.

En cada trimestre avaliaranse:

- A resolución de problemas e/ou exercicios individuais ou colectivos na aula sobre os contidos do libro de texto, libros de lectura obrigatoria, todo tipo de traballo realizado na clase e das lecturas da aula: 80 % da cualificación.

Normalmente serían dúas probas escritas de Sociais, Lengua Castellana e Lingua Galega respectivamente, nos dous primeiros trimestre e unha de cada no terceiro trimestre.

- A organización do material pedagóxico da que dispón o alumnado para o traballo na aula: cadernos, fichas, etc 5% da cualificación.
- A correcta elaboración dos proxectos: 10% da cualificación.

- A correcta presentación dos proxectos: 5 % da cualificación.

Realizaranse probas de recuperación finais ao remate do curso se considero que estas poden aportar algo na recuperación do alumnado para a súa cualificación final na materia.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

4.- Materiais e recursos didácticos

Libro de texto: *Diversificación curricular 1- ASL* - Ed. Xerais

Enciclopedias

Dicionarios

Atlas

Mapas murais

Táblets con conexión á Internet para poder visualizar documentais, películas e todo aquilo que se considere interesantes para a formación do alumnado, ademais de para ser utilizados no labor propiamente informático.

DVDs - Cds

Material escolar aportado polo alumnado

Libros de lectura obrigatoria ou fragmentos literarios que se lerán na clase e/ou na casa .

O xornal "La Voz de Galicia" todos os mércores, co seu suplemento "La Voz de la Escuela".

5.- Metodoloxía

Todas as horas lectivas se impartirán na aula na aula do grupo, tanto para teoría como para práctica, lectura e escritura, sendo unha delas aproveitada para a lectura e interpretación do xornal "La Voz de Galicia", pois xa levamos participando no **Programa Prensa - Escola** os cinco cursos anteriores cos chamados anteriormente grupos de diversificación.

A diferenza de cursos anteriores onde utilizabamos durante tres horas a aula de informática para a realización dos proxectos, neste curso ao dispoñer de unha táblet na aula para cada alumno con conexión a internet xa podemos dedicar ese tempo na propia aula. Calculamos que as sesións semanais serán entre dúas e tres dependendo dos avances do alumnado. Tamén dispoñemos de encerado dixital interactivo (EDI) para que o alumnado poida realizar e expoñer alí os proxectos que se realicen ao longo do ano académico.

Ademais o alumnado participará nas actividades extraescolares que como profesor vexa axeitadas para a súa formación e consensúe de xeito transversal cos diferentes departamentos (conferencias, teatro, cine, museos, concertos, saídas á natureza, etc.) e que se vaian programando según avance o curso.

6.- Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

No Ámbito Sociolingüístico a recuperación das materias pendentes farase de acordo ao progreso que o alumnado do curso vaia demostrando en Lingua Galega, Lengua Castellana e Sociais para o curso 3º, pero nun nivel lixeiramente inferior aos obxectivos marcados para ese curso. O traballo diario con fichas de exercicios en Lingua Galega e Castela permite facelo, no caso de Lingua Castelá previo acordo con ese departamento. En Sociais ese traballo será facilitado trimestralmente polo departamento ao igual que en anos anteriores. A avaliación seguirá o mesmo sistema.

h) Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

Utilizaremos o sistema de rúbricas para avaliar o proceso do xeito que segue tanto nas probas escritas como nos proxectos presentados:

Critérios	Excelente (10-9)	Moi ben (8-7)	Ben (6-5)	Mellorable (4-3)	Frouxo (2-1-0)
Conceptos	Identifica e desenvolve	Identifica	Identifica a medias	Escasa identif.	Non identifica
Organización	Moi ben presentado	Ben presentado	Con algúns erros	Erros abundantes	Incomprensible

Presentación	Moi clara e comprensible	Clara e comprensible	Correcta	Farragosa	Non presenta traballo
Ortografía	Impecable	Moi boa	Boa	Con erros	Con moitos erros
Bibliografía	Cítaa toda	Cita algunha	Escasa	Escasa e con erros	Non hai bibliografía
Actitude	Moi traballador	Traballador	Traballa o xusto	Escasamente traballador	Non traballa
Participación	Intervén continuamente e con acerto	Intervén correctamente	Intervén algunhas veces	Intervén poucas veces	Nunca intervén
Educación en valores	Moi bo compañeiro, solidario e respectuoso	Bo compañeiro, solidario e respectuoso	Correcto na aula e nas opinións	Escasamente compañeiro e ás veces irrespectuoso	Despectivo, insolidario e egoísta

Esta programación pode ser reformada dependendo dos avances ou da escaseza dos mesmos que perciba no alumnado do grupo ao longo do curso académico. Pode modificarse o reparto lectivo nas aulas e parte da metodoloxía. Os obxectivos poden variar, pero creo que os mínimos deben ser irrenunciáveis.

DEPARTAMENTO DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

PROGRAMACIÓN DE 3º ESO

- 1. Introducción e contextualización**
- 2. Criterios de avaliación, contidos, obxectivos, actividades, metodoloxía e temporalización.**
- 3. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe , competencias clave , instrumentos de avaliación e criterios de corrección.**
- 4. Procedementos de avaliación.**
- 5. Mínimos esixibles.**
- 6. Avaliación inicial.**
- 7. Alumnado con materias pendentes.**
- 8. Medidas de atención á diversidade**
- 9. Programa de educación en valores**
- 10. Contribución ao Plan TIC**
- 11. Contribución ao plan de convivencia**
- 12. Contribución ao proxecto lingüístico e lector**
- 13. Actividades complementarias e extraescolares.**
- 14. Materiais e recursos didácticos incluídos os libros de texto.**
- 15. Procedementos para avaliar a propia programación.**

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A programación que presentamos para a materia de lingua galega e literatura do 3º curso de ESO realízase ao abeiro do DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. Este decreto, tal e como se indica no seu título desenvolve os currículos creados para desenvolver a Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).

A programación supón un grao maior de concreción con respecto ao currículo inicial. Neste caso será de aplicación no IES Luís Seoane de Monte Porreiro. Trátase dun centro de barrio situado nas aforas de Pontevedra.

Neste contexto periurbano, o Instituto de Monte Porreiro exerce como axente dinamizador, tanto da vida social e cultural do barrio como da convivencia do mesmo; este labor tórnase, se cabe, máis importante por se tratar dun barrio onde existe unha importante multiculturalidade que coexiste cun perfil socioeconómico medio-baixo.

Esta multiculturalidade, lonxe de entenderse como un problema, é entendida dende o noso centro coma un valor. Se ben, isto non quere dicir que a convivencia entre diferentes grupos étnicos e culturais, poida crear en ocasións dificultades engadidas.

Con respecto ao uso da lingua galega, variable que inflúe directamente na nosa materia, temos que dicir que as actitudes e usos son as esperables segundo a maior parte dos estudos sociolingüísticos para realidades sociais e xeográficas como na que está ubicada o noso IES.

A materia de Lingua Galega e Literatura preséntase, en todos os cursos das etapas de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato, estruturada en cinco bloques, o que non debe implicar que a actividade docente se corresponda con esta ordenación, senón que, pola contra, se deben producir múltiples conexións entre todos eles.

O bloque 1, "Comunicación oral. escoitar e falar" atende ao uso oral da lingua, e este é obxecto de observación e de análise para recoñecer as normas que rexen o intercambio comunicativo, para observar as estratexias que usan os/as falantes para se comunicar satisfactoriamente, así como as que empregan para comprender ou para producir mensaxes orais. Non obstante, este bloque incide, sobre todo, na necesidade de que o alumnado galego teña modelos de fala adecuados e poida pór en práctica a súa lingua dentro da aula en contextos formais e informais.

A realidade sociolingüística de cada centro docente determinará a atención que o profesorado deberá dedicar na aula a este bloque, para que o alumnado poida cumprir adecuadamente cos estándares de aprendizaxe descritos.

O bloque 2, "Comunicación escrita. Ler e escribir" ocúpase da comprensión e a produción escrita. O alumnado debe ser quen de entender textos de diferente complexidade e xénero, e extraer as ideas explícitas e implícitas no texto co fin de elaborar o seu propio pensamento crítico e creativo. Comprender un texto implica pór en marcha unha serie de estratexias de lectura que deben practicarse na aula e proxectarse a todas as esferas da vida e a calquera tipo de lectura: ler para obter información, para aprender a propia lingua e por pracer. Igualmente, a produción escrita significará procurar para cada situación o tipo de texto, adecuando, planificando e redactando, atendendo a aspectos diversos, e revisando a escrita final.

O bloque 3, "Funcionamento da lingua" integra contidos relacionados co código e a súa organización, e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua, coa finalidade de servir de base para o seu uso correcto, afastándose da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como fin en si mesmo.

O bloque 4, "Lingua e sociedade" céntrase na necesidade de que o alumnado coñeza, explique e valore o plurilingüismo como unha situación habitual e enriquecedora para todos os individuos. Do mesmo xeito, incídese na identificación e superación dos prexuízos e na pertinencia de que o alumnado recoñeza e empregue termos sociolingüísticos precisos.

O bloque 5, "Educación literaria" asume o obxectivo de facer dos alumnos e as alumnas lectores e lectoras competentes, con implicación nun proceso de formación de lectura que continúe ao longo de toda a vida. Ademais, o alumnado achegarase á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e as súas autoras máis salientables, e recoñecerá a vinculación destes produtos literarios coa historia de Galicia.

O tratamento de todos estes contidos ten que abordarse desde unha óptica competencial, valorando as relacións que cada un ten coas competencias clave, que aparecen especificadas, a partir dos estándares de aprendizaxe avaliáveis, neste currículo.

Por outra parte, a LOMCE determina que a etapa da Educación Secundaria Obrigatoria pasa a se organizar en dous ciclos: o primeiro, formado por 1.º, 2.º e 3.º de ESO, mentres o segundo ciclo está constituído exclusivamente por 4.º de ESO, curso que ten carácter fundamentalmente propedéutico e pode ser cursado pola opción de ensinanzas académicas – con acceso ao Bacharelato– ou pola de ensinanzas aplicadas –con acceso á Formación Profesional–

En canto ás materias, a LOMCE fai unha distinción entre materias troncais, materias específicas e materias de libre configuración autonómica; neste último bloque encádrase actualmente a materia de Lingua Galega e Literatura.

Así pois, este novo marco lexislativo obrigou a unha mudanza completa do panorama educativo que é a que motivou a aparición do noso proxecto educativo para a materia de Lingua Galega e Literatura destinado aos catro cursos que integran a ESO. A nosa intención foi a de ofrecer materiais adaptados a todas estas mudanzas lexislativas, que presenten con rigorosidade e clareza os contidos e as actividades integradas, contribuíndo a unha aprendizaxe comunicativa, construtiva e próxima á realidade social e cultural do noso territorio.

1.1. Obxectivos xerais de etapa.

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- l) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- m) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- n) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CONTIDOS, OBXECTIVOS, ACTIVIDADES, METODOLOXÍA, TEMPORALIZACIÓN

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión e interpretación de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención ás entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, o datos relevantes de textos orais dos medios de comunicación audiovisual. 	<p>A sociedade actual require a capacidade de enfrontarse a unha grande cantidade de información. Por este motivo o seu tratamento é un dos obxectivos do sistema educativo. Este reto</p>	<p>Ao longo do curso realizaremos para traballar os contidos deste curso as seguintes</p>

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas. 	<p>concrétase na necesidade de integrar o manexo de diversos soportes e fontes, utilizando tanto medios audiovisuais coma informáticos, enfrontando o alumnado coa tarefa de busca, selección, análise e interpretación da información e axudándolle a desenvolver a súa capacidade crítica con respecto a ela.</p>	<p>actividades: Exposicións Clases maxistrals Traballos en grupo Proxectos de investigación Lectura de libros Saídas e viaxes formativas Remuíños de ideas Resumos, esquemas e mapas conceptuais dos temas tratados na aula. Estamos bosquexando unha UDI co departamento de tecnoloxía sobre a emigración</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos. 	<p>A biblioteca do centro móstrase así como un recurso cun alto valor dentro da comunidade educativa que deberemos ter moi en conta á hora de programar as nosas actividades docentes.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais usados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Comprender textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas) e identificar as ideas principais e secundarias, o propósito comunicativo implícito ou explícito, e diferenciar as explicacións dos argumentos. 	<p>Débase ter en conta igualmente a necesidade de traballar coas catro destrezas lingüísticas básicas (entender, falar, ler e escribir) dun xeito integrado, ben que é aconsellable nesta etapa darlles prioridade a aquelas que se detecten como as máis deficitarias para o noso alumnado dependendo do contexto.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<p>As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<p>As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Participar activamente en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<p>As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión</p>	

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ g ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<p>emocional. Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia de lingua galega e literatura, seguiranse as orientacións metodolóxicas que pasamos a enunciar:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ l ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<p>Adoptar un enfoque principalmente comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua, que faga do texto a unidade</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 		
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Uso de técnicas de análise do contido e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aplicar técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos. 	<p>comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma, tanto oralmente como por escrito, en distintas funcións e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico nin renunciar ao dominio das normas e uso gramaticais.</p> <p>Proporcir e traballar con textos de distinta tipoloxía e natureza, especialmente expositivos e argumentativos.</p> <p>Promover a utilización da diversidade de fontes e recursos existentes para a obtención da información.</p> <p>Propiciar a implementación</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprender e interpretar textos da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Comprender e interpretar escritos propios dos medios de comunicación e distinguir entre información e opinión en entrevistas, crónicas e reportaxes. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Comprensión e interpretación dos textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos (enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Comprender e interpretar textos de carácter educativo, especialmente os expositivos e explicativos: enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificación do tema e dos subtemas, a estrutura comunicativa das mensaxes e a intención do emisor dos textos expositivos e explicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Identificar o tema, os subtemas e a estrutura comunicativa dos textos expositivos e explicativos. 	<p>de procesos de busca guiada da información, tanto na biblioteca coma na internet ou noutros medios e fontes, así como a composición satisfactoria de textos utilizando distintos soportes.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Uso case autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Usar, de maneira case autónoma, os recursos que ofrecen as bibliotecas e outros recursos relacionados coas TIC para obter, organizar e seleccionar información. 	<p>Propiciar non só actividades individuais, senón tamén grupais, que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, a elaboración de discursos argumentativos e o espírito crítico e cooperativo.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións. 	<p>Facer lectura, interpretación e valoración de obras literarias.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Lectura fluída en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Ler en voz alta, de xeito fluído, e respectar os patróns fonéticos do galego. 	<p>Propiciar dinámicas que impliquen o alumnado e o leven á participación na planificación e avaliación das súas propias actividades.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros. 	<p>A metodoloxía será, pois, dinámica e participativa: fomentarse o traballo conxunto de todo o grupo-clase baixo a coordinación e orientación da profesora ou profesor. A función do ensinante consistirá, sobre todo, en organizar o traballo do alumnado e fomentar a aprendizaxe por descubrimento, recorrendo</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos informativos e de opinión, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<p>só o necesario ás exposicións maxistrais e</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos do ámbito educativo: informes e proxectos sobre tarefas educativas das materias curriculares. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Uso das TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Utilizar as TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura. 		
Bloque 3. Funcionamento da lingua				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico temático e da fraseoloxía. 	<p>dinamizando o grupo-clase para que en ningún momento caia na pasividade e na recepción maquinal de contidos que se asimilan sen a máis mínima reflexión.</p> <p>O método basearase fundamentalmente na lectura, análise, comentario e produción de textos de diversos tipos. Aproveitando o método de ensino unitario da lingua e a literatura, procurárase en ocasións a coincidencia de textos para análise literaria e para análise lingüística; ademais, empregáranse outros textos non literarios para recoñecer e analizar os procesos de construción textual co obxectivo de que o alumnado elabore os seus propios textos conforme eses procedementos construtivos</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras (derivación e composición). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras e as posibilidades de combinación para crear novas palabras para crear novos elementos léxicos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego con especial atención a posibles interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Recoñecer e usar adecuadamente a fonética da lingua galega. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ n ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Uso progresivo, autónomo e eficaz dos dicionarios, das bibliotecas e doutras fontes de consulta en diferentes soportes, especialmente sobre cuestións de uso, de norma e como fonte de obtención de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Usar progresiva, autónoma e eficazmente os dicionarios, as bibliotecas e outras fontes de consulta para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Aplicar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Uso reflexivo da puntuación en relación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Analizar e usar correctamente a 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
	coa cohesión textual.	puntuación.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecer, usar e explicar as funcións sintácticas oracionais e as unidades que as desempeñan. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os presentativos, secuenciadores de adición, e mais dos mecanismos de cohesión textual como a referencia interna de tipo léxico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecer en textos de diversa natureza e usar nas producións propias os diferentes conectores textuais e os principais mecanismos de cohesión. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temática en textos alleos e propios. Elaboración de textos tendendo a estes valores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Sintetizar o contido e identificar a estrutura de textos. Elaborar producións propias segundo estes parámetros. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Recoñecemento e delimitación na intención comunicativa expresada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Comprender o sentido global e a intención comunicativa de textos orais e escritos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
Bloque 4. Lingua e sociedade				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. ▪ B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo. ▪ B4.3. A lusofonía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a importancia da lusofonía e incorporar ferramentas en rede desta comunidade cultural. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Situación sociolingüística do galego, observación da situación sociolingüística en canto a usos e actitudes no contorno máis próximo (aula e barrio), con aproximación aos prexuízos lingüísticos máis evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ l ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer os principais elementos na orixe e formación da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Prexuizos lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Identificar os prexuizos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Identificar e clasificar as variantes diastráticas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega, valorala como variante unificadora e apreciar a variante diatópica propia. 		
Bloque 5. Educación literaria.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos da 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Metodoloxía	Actividades
	representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	literatura galega desde a Idade Media ata 1916.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ h ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Consulta de fontes básicas de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Consultar fontes básicas de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ l ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación ou recreación de textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos. 		

TEMPORALIZACIÓN

Dado que o manual aparece dividido en doce unidades e tres proxectos de investigación, a temporalización ideal pasa por impartir catro unidades por trimestre e por desenvolver un proxecto durante este mesmo período. Con todo, a práctica docente acostuma ter que se enfrontar cun primeiro trimestre máis amplo e máis homoxéneo (arredor de 14 semanas), fronte a un segundo e terceiro trimestres que oscilan entre as 10 e as doce semanas en función dos períodos vacacionais. Por mor disto, optamos por ofrecer un modelo de periodización flexíbel que calcula un período medio de tres semanas por unidade para que o tempo sexa o necesario para impartir contidos, para realizar secuencias de aprendizaxe, para revisar e ampliar conceptos e, finalmente, para realizar avaliacións.

	Bloques Unidades	Lectura	Exposición oral	Lingua e texto	Léxico	Gramática	Ortografía	Lingua e sociedade	Literatura
1.º trimes	Unidade 1	"Ruthie, a de Edna"	Pedir información	Funcións da	Hixiene e coidado persoal /	A lingua e a súa organizac	Acentuación (l): regras	Historia da lingua (l): orixe	Literatura galega.

tre	(semanas 1-3)		n persoal	linguaxe	Campo semántico	ión	xerais	da lingua galega	Xéneros literarios
	Unidade 2 (semanas 4-6)	<i>Sempre quixen bailar un tango</i>	Mostrar alegría e tristeza	Tipoloxía textual (I)	Sentimentos e estados de ánimo / Campo asociativo	Nome substantivo e nome adxectivo	Acentuación (II): ditongos, tritongos e hiatos; diérese	Historia da lingua (II): a lingua galega na Idade Media	Literatura medieval. Lírica profana (I)
	Unidade 3 (semanas 7-9)	“Un estudo encontra hórreos galegos en Australia e en Nova Zelandia”	Expresar contrariedade e desculparse	Tipoloxía textual (II)	Hospedaxe / Familia léxica	Pronome (I): artigo, demostrativo e posesivo	Acentuación (III): acentuación diacrítica	Linguas en contacto (I): interferencia e alternancia de código	Lírica profana (II)
	Unidade 4 (semanas 10-12)	“Shopping girls” e “Son un manequín..”	Narrar unha historia	Texto literario (I): biografía e autobiografía	Comercio / Palabras patrimoniais, cultas e semicultas	Pronome (II): identificador, cuantificador, numeral, relativo, interrogativo e exclamativo	Maiúsculas e minúsculas	Linguas en contacto (II): conflito lingüístico, bilingüismo e diglosia; normalización e substitucións lingüísticas	Cantigas de temática amorosa: cantigas de amigo e cantigas de amor

	Bloques Unidades	Lectura	Expresión oral	Lingua e texto	Léxico	Gramática	Ortografía	Lingua e sociedade	Literatura
2.º trimestre	Unidade 5 (semanas 13-15)	“As exhibicións cinematográficas en Galiza (1896-1954)”	Describir unha persoa	Texto literario (II): retrato e autorretrato	Arquitectura / Abreviación, abreviatura e símbolo	Pronome (III): persoal	Puntuación (I): punto, vírgula e punto e vírgula	O galego e a lusofonía	Cantigas de <i>escarnho e maldizer</i> . Outros xéneros. Lírica relixiosa. Prosa medieval

	Unidade 6 (semanas 16-18)	<i>Tres capitáns de tempos idos</i>	Contraargumentar	Textoxornalístico (I): debate	Artes plásticas / Enriquecemento do léxico (I): derivación	Verbo (I): formas persoais	Puntuación (II): sinais de interrogación e de exclamación, dous puntos e aspas	Historia da lingua (III): a lingua galega nos Séculos Escuros e na Ilustración	Literatura da Idade Moderna
	Unidade 7 (semanas 19-21)	“Topsecret” e “Hoax”	Mostrar acordo e desacordo	Textoxornalístico (II): entrevista	Cinema / Enriquecemento do léxico (II): composición	Verbo (II): formas infinitas, perífrase verbal e voz verbal	Puntuación (III): parénteses, trazo medio, curto e longo; barra oblicua e apóstrofo	Historia da lingua (IV): a lingua galega do século XIX até 1916	Prerrexurdimento e Rexurdimento
	Unidade 8 (semanas 22-24)	Sangue do noso sangue	Expresar unha opinión e aconsellar	Textoxornalístico (III): crónica e reportaxe	Música e baile / Enriquecemento do léxico (III): sigla, acrónimo e amálgama	Adverbio, preposición e conxunción	Uso de b/v, de h e dalgunchas vogais	Lingua estándar e desvíos	Rosalía de Castro

Bloques Unidades	Lectura	Exposición oral	Lingua e texto	Léxico	Gramática	Ortografía	Lingua e sociedade	Literatura
3.º trimestre	Unidade 9 (semanas 25-27)	<i>Caderno de Xapón</i>	Pedir información	Textocientífico: relatorio, conferencia, teleconferencia e mesa redonda	Radio e televisión / Enriquecemento do léxico (IV): préstamo e estranxeirismo	Unidade e función sintácticas; frase	Variedades lingüísticas: variedades diatópicas e variedades diastráticas	Eduardo Pondal

Unidade 10 (semanas 28-30)	“Aparece nos meus soños...” e “(Debilidade de bilidade pola luz do anxo caído)”	Pedir favores e servizos	Texto administrativo: acta e solicitude	Ecloxía / Enriquecemento do léxico (V): onomatopoea	Funcións sintácticas na cláusula (I)	Grupos consonánticos	O galego e as leis	Manuel Curros Enríquez
Unidade 11 (semanas 31-33)	“Corredores”	Chamar a atención do/da interlocutor/a	Texto publicitario: anuncio	Seres míticos e ritos máxicos / Enriquecemento do léxico (VI): palabra tabú e eufemismo	Funcións sintácticas na cláusula (II)	Palabras homónimas e parónimas	Lingua inicial e usos lingüísticos	Ensaio, narrativa e teatro do Rexurdimento. Literatura finisecular
Unidade 12 (semanas 34-36)	<i>Antígona</i>	Conversar ao teléfono	Texto electrónico: correo electrónico e conversa gráfica	Deporte / Enriquecemento do léxico (VII): cultismo e latinismo	Cláusula e oración	Xuntos ou separados?	Preconceitos lingüísticos	Literatura popular

3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN, CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
Bloque 1. Comunicación oral. Escouitar e falar				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión e interpretación de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención ás entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, o datos relevantes de textos orais dos medios de comunicación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa e a estrutura de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual (entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes). ▪ LGB1.1.2. Interpreta textos orais e traslada a información relevante a esquemas ou resumos. 	<p>A avaliación realizarase a través de probas obxectivas (exames e rúbricas de se levar adiante a UDI). Neste nivel de bacharelato realizaremos 2 probas obxectivas por trimestre</p>	<p>Nas probas obxectivas avaliaremos o adxusición dos contidos curriculares en función do grao de consecución</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Escouita crítica e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Identificar o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Diferencia as 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas.	propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.	<p>ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas. ▪ LGB1.2.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións. 	<p>que suporán o 70 % da nota.</p> <p>O 30 % restante avaliarase a través da actividades da aula (10%) da actitude e dos traballo de investigación que realice o alumno.</p>	<p>ción dos estándares.</p> <p>Así mesmo valorarase a coherencia, cohesión, e adecuación na escrita así como un dominio da ortografía e a sintaxe propia do nivel educativo</p>
▪ B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	▪ B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. ▪ LGB1.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos. ▪ LGB1.3.3. Diferencia as explicacións dos argumentos. 		
▪ B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais usados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	▪ B1.4. Comprender textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas) e identificar as ideas principais e secundarias, o propósito comunicativo implícito ou explícito, e diferenciar as explicacións dos argumentos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas dentro do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. ▪ LGB1.4.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra. 		
▪ B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre	▪ B1.5. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como	▪ LGB1.5.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	planificadas.	<p>as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea a partir da práctica habitual de autoavaliación e propón solucións para melloralas. ▪ LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á maneira de pronunciar a lingua galega. ▪ LGB1.6.2. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Participa activamente en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais. ▪ LGB1.7.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións do moderador nos debates e coloquios. ▪ LGB1.7.3. Avalía as intervencións propias e alleas. ▪ LGB1.7.4. Respecta as quendas de palabra, o espazo, xesticula de xeito adecuado, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 		
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). ▪ LGB1.8.3. Emprega nas intervencións orais expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. ▪ LGB1.8.4. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade. ▪ LGB1.8.5. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. ▪ LGB1.8.6. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. ▪ LGB1.8.7. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
organizados sobre temas de interese persoal ou social da vida cotiá e educativa.	sobre temas da vida cotiá ou educativa.	súa opinión.		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. LGB1.9.4. Realiza e explica resumos ou exposicións educativas sinxelas. 		
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. LGB1.10.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 		
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir				
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Uso de técnicas de análise do contido e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas e resumos. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Usa técnicas de ampliación e organización da información: táboas, cadros, gráficos e mapas conceptuais. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca e asimila o significado de palabras do rexistro formal e incorpóraas progresivamente ao seu vocabulario. LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 		
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprensión e interpretación de textos 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender e interpretar textos da vida 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Comprende e interpreta textos propios 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.2. Identifica os trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos). 		
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación e distinción dos contidos informativos e das opinións en entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprender e interpretar escritos propios dos medios de comunicación e distinguir entre información e opinión en entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Distingue entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos. 		
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprensión e interpretación dos textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos (enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta). 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar textos de carácter educativo, especialmente os expositivos e explicativos: enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Consulta fontes xerais (enciclopedias) e especializadas (monográficos e webs temáticas) para ampliar a información e mellorar o coñecemento da mensaxe. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.3. Interpreta, deduce e explica a información que aparece en diagramas, gráficas e mapas conceptuais. 		
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Identificación do tema e dos subtemas, a estrutura comunicativa das mensaxes e a intención do emisor dos textos expositivos e explicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Identificar o tema, os subtemas e a estrutura comunicativa dos textos expositivos e explicativos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Uso case autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Usar, de maneira case autónoma, os recursos que ofrecen as bibliotecas e outros recursos relacionados coas TIC para obter, organizar e seleccionar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. ▪ LGB2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Lectura fluída en voz alta respectando os patróns fonéticos do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Ler en voz alta, de xeito fluído, e respectar os patróns fonéticos do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Le en voz alta, de xeito fluído e respecta a fidelidade ao texto. ▪ LGB2.8.2. Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos da vida cotiá ou das relacións sociais, segundo os modelos propostos na aula: convocatorias, actas de reunións e intervencións en foros. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos informativos e de opinión, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos, fundamentalmente, entrevistas, crónicas, reportaxes. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Produción, en soporte impreso ou dixital, de textos expositivos do ámbito educativo a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos do ámbito educativo: informes e proxectos sobre tarefas educativas das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos e explicativos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Usa correctamente elementos formais nos traballos educativos: citas bibliográficas, índices, paxinación, notas ao pé de páxina, organización de títulos, capítulos, etc. 		
<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.3. Consulta fontes de información en distintos soportes para seleccionar contidos relevantes que posteriormente reelaborará e incorporará ao seu escrito. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.4. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.5. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión interna (conectores e tratamento de formas verbais). 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.6. Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de contido (temática e estrutura) e de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais). 		
<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir 	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
erros.	escritas.	contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.		
<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Uso das TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Utilizar as TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.14.1. Coñece e utiliza as ferramentas TIC para intercambiar opinións sobre escritos alleos e escribir e dar a coñecer os propios en blogs, redes sociais de lectores e escritores. 		
Bloque 3. Funcionamento da lingua				
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico temático e da fraseoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua. 		
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais. LGB3.2.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual. 		
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras (derivación e composición). 	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras e as posibilidades de combinación para crear novas palabras para crear novos elementos léxicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras. LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación. 		
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego con especial atención a posibles interferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Recoñecer e usar adecuadamente a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega. 		
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Uso progresivo, autónomo e eficaz dos dicionarios, das bibliotecas e doutras fontes de consulta en diferentes soportes, especialmente sobre cuestións de uso, de norma e como fonte de obtención de información. 	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar progresiva, autónoma e eficazmente os dicionarios, as bibliotecas e outras fontes de consulta para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resolven as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas para conseguir unha comunicación eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Aplicar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.1. Revisa os textos para puntuar correctamente. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecemento das funcións sintácticas e das unidades que as desempeñan de cara á mellora da construción de textos orais e escritos con emprego dunha terminoloxía axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Recoñecer, usar e explicar as funcións sintácticas oracionais e as unidades que as desempeñan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.8.1. Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferencia os elementos que as desempeñan. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os presentativos, secuenciadores de adición, e mais dos mecanismos de cohesión textual como a referencia interna de tipo léxico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Recoñecer en textos de diversa natureza e usar nas producións propias os diferentes conectores textuais e os principais mecanismos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.9.1. Identifica, explica e usa distintos conectores, así como outros mecanismos que lle achegan cohesión a un texto. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temática en textos alleos e propios. Elaboración de textos tendendo a estes valores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Sintetizar o contido e identificar a estrutura de textos. Elaborar producións propias segundo estes parámetros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.10.1. Determina o tema, delimita a estrutura e identifica a progresión temática en producións propias e alleas. Elabora textos nos que ten en conta os parámetros anteriores. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Recoñecemento e delimitación na intención comunicativa expresada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Comprender o sentido global e a intención comunicativa de textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.11.1. Interpreta o sentido de textos orais e escritos, identifica a intención comunicativa e a recoñece a postura de cada emisor. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 		
Bloque 4. Lingua e sociedade				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. ▪ B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo. ▪ B4.3. A lusofonía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a importancia da lusofonía e incorporar ferramentas en rede desta comunidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura. ▪ LGB4.1.2. Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega. ▪ LGB4.1.3. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e amósase capaz de explicar a súa postura. ▪ LGB4.1.4. Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística. ▪ LGB4.1.5. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e a importancia desta na vida social e económica galega. ▪ LGB4.1.6. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en lingua portuguesa (buscadores e enciclopedias). 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Situación sociolingüística do galego, observación da situación sociolingüística en canto a usos e actitudes no contorno máis próximo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia. ▪ LGB4.2.2. Analiza gráficas sobre o uso do 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
(aula e barrio), con aproximación aos prexuízos lingüísticos máis evidentes.		galego segundo a idade das persoas.		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.3. Identifica os castelanismos nas producións lingüísticas e depura estes elementos no seu propio discurso. 		
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras da lingua galega. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Comprende o concepto normalización e explica o proceso normalizador do galego. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 		
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. A orixe e formación da lingua galega. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916, e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Recoñecer os principais elementos na orixe e formación da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916. 		
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916. 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
▪ B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.	▪ B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.	▪ LGB4.5.1. Coñece a lexislación estatal e autonómica que regula a utilización do galego e a súa promoción.		
▪ B4.8. Prexuizos lingüísticos.	▪ B4.6. Identificar os prexuizos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	▪ LGB4.6.1. Coñece o que é un prexuizo, detecta e analiza a presenza de prexuizos de carácter sociocultural e sociopolítico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.		
▪ B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.	▪ B4.7. Identificar e clasificar as variantes diastráticas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega, valorala como variante unificadora e apreciar a variante diatópica propia.	▪ LGB4.7.1. Identifica e clasifica as variantes diastráticas do galego.		
		▪ LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.		
		▪ LGB4.7.3. Rexeita os prexuizos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.		
Bloque 5. Educación literaria.				
▪ B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	▪ B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	▪ LGLB5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.		
		▪ LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.		
▪ B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	▪ B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	▪ LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 para a súa lectura.		
		▪ LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos da		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
		<p>literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. ▪ LGLB5.2.4. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s). 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916. ▪ LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e escribe/debate, argumentadamente, sobre aspectos literarios básicos destes. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou 		

Lingua Galega e Literatura. ESO. 3º Curso				
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación	Criterios de corrección
en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Consulta de fontes básicas de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Consultar fontes básicas de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.5.1. Consulta fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas. ▪ LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes. 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Creación ou recreación de textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. ▪ LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos. 		

4. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Realizarase unha avaliación continua, xa que unha materia de carácter instrumental como é o caso da de Lingua e Literatura Galega debe manter ese sistema pola imposibilidade de illar uns obxectivos de outros. A profesora ou profesor realizará unha avaliación inicial ao principio de curso que será completada coa avaliación formativa, que se realizará durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliador. Con carácter xeral, haberá probas que serán consontes coa metodoloxía de traballo e as actividades desenvolvidas. Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliadores trimestrais. Será a profesora ou profesor quen decida no seu momento o sistema que empregará para recuperación do

alumnado por medio dun procedemento que non contradiga o sistema de avaliación continua.

Completarase cunha avaliación sumativa, que valorará ao final do curso o grao de consecución obtido polo alumno respecto aos obxectivos previstos. En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame de setembro onde obrigatoriamente se acudirá para examinarse de toda a materia (os libros de lectura obrigatorios non serán obxecto de exame nesta proba extraordinaria e, por tanto, non serán avaliábeis).

Na cualificación final ordinaria (xuño) influirán o grao de asimilación de contidos por parte do alumno/a (criterio este básico e fundamental); a súa actitude fronte ao traballo diario e a cara a materia; e as lecturas e traballos realizados.

Para a avaliación terase en conta, loxicamente:

- O seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás, así como a súa actitude na aula suporá un máximo do 10% da cualificación final.
- As probas e traballos efectuados para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias suporán un máximo do 10% da cualificación final.
- As probas, tanto orais como escritas, realizadas ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a e o seu grao de logro dos obxectivos: suporán un máximo do 80% da cualificación final.

A cualificación na avaliación ordinaria (xuño) será a mesma da 3ª, dado o carácter continuo da avaliación. Para aqueles que non superen a materia en xuño, haberá un exame extraordinario no mes de setembro relativo aos estándares que será valorado cunha cualificación máxima de 10; nesta proba non figurarán cuestións relativas aos libros de lectura.

As faltas de ortografía (incluído til diacrítico) graves, que atenten contra o código serán penalizadas en cada proba escrita: cada catro faltas descontarase 0,25, até un total de 2 puntos.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

5. MÍNIMOS ESIXIBLES

Os estándares de aprendizaxe que conforman os mínimos esixibles son os seguintes:

LGB1.2.1./ LGB1.3.1./ LGB1.4.1./ LGB1.5.1./ LGB1.6.1./ LGB1.9.2./ LGB1.9.4./ LGB2.1.1./ LGB2.61.4./
LGB2.4.1./ LGB2.5.1./ LGB2.8.1./ LGB2.8.2./ LGB2.12.1./ LGB2.12.2./ LGB2.12.3./ LGB2.12.5./

6. PROCEDIMIENTO PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL

A avaliación inicial realizarase a través dunha proba obxectiva con cuestións relativas á morfoloxía, á comprensión textual e á produción textual durante a primeira semana de curso.

7. ALUMNADO CON MATERIAS PENDENTES

Aqueles alumnos/as que teñan materias pendentes terán un plan de traballo para poder recuperar a materia ao longo do presente curso. Para recuperar a materia o alumno terá que facer unha serie de traballos e presentarse a tres probas obxectivas ao longo do curso. As probas serán nas datas indicadas ao final de cada trimestre. Para superar a materia terá que ter unha nota mínima de 5 en cada un dos exames.

Os criterios de cualificación serán os mesmos que se establecen para as probas extraordinarias dos cursos correspondentes.

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para atender a diversidade e os diferentes ritmos de aprendizaxe da aula implementaremos as diferentes medidas establecidas na lexislación vixente. ACI, Plans de Mellora e reforzos educativos.

Así mesmo estaremos en contacto permanente co departamento de orientación para traballar coas diferentes necesidades que xurdan ao longo do curso.

9. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

A lexislación vixente establece que a educación en valores debe ser un referente fundamental no proceso de ensino aprendizaxe. Esta debe ter un carácter transversal e estar presentes en todo momento na nosa materia. Prestaremos especial atención aos seguintes aspectos:

- Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Na sociedade actual a comunicación lingüística ten un valor fundamental a través das novas tecnoloxías. Esta realidade determina de tal xeito a nosa función, que sería impensable unha competencia lingüística plena se non somos quen se exercela a través da competencia dixital.

Ao longo de todo o curso estaremos en contactos con ferramentas dixitais e tecnoloxías da comunicación á hora de realizar proxectos de investigación, presentacións e redacción de textos co fin de contribuír ao desenvolvemento da competencia dixital e á alfabetización informacional.

11. CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Partindo dos obxectivos establecidos neste plan (*DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar*). No artigo 3º deste decreto establécese o seguinte:
Artigo 3. Principios informadores e fins das normas de convivencia

1. A convivencia nos centros docentes de niveis non universitarios sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia deberá ter como referentes xerais os principios

establecidos pola Constitución española e as leis orgánicas que a desenvolvan, o Estatuto de autonomía de Galicia e a lexislación que del dimana, en especial a Lei 4/2011, así como a Declaración Universal dos Dereitos Humanos e os tratados e acordos internacionais en materia educativa ratificados por España.

2. En particular, a convivencia nos centros docentes orientarase aos seguintes fins, que informarán a súa interpretación e aplicación:

a) A garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de aproveitar de forma óptima os recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado no posto escolar.

b) A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas.

c) A prevención e o tratamento das situacións de acoso escolar mediante medidas eficaces.

d) O recoñecemento ao profesorado, en especial aos membros dos equipos directivos dos centros docentes, das facultades precisas para previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia, así como da protección xurídica axeitada ás súas funcións.

e) A corresponsabilidade das nais e dos pais ou das titoras ou titores no mantemento da convivencia nos centros docentes, como un dos principais deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas, pupilos ou pupilas.

f) A promoción da resolución pacífica dos conflitos e o fomento de valores, actitudes e prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas.

g) O avance no respecto entre todos os membros da comunidade educativa e na mellora da convivencia escolar.

h) A promoción da sensibilización dos distintos sectores que interveñen na educación sobre a importancia da convivencia como parte fundamental para o desenvolvemento persoal e social do alumnado

Polo tanto, nesta programación levaremos adiante todas e cada unha dos aspectos que se desenvolven no plan de convivencia do centro e da lexislación vixente. Deste xeito trataremos de fomentar o respecto, a sensibilización co outro e a resolución pacífica de conflitos de xeito transversal nas nosas aulas, tanto a través da creación dun ambiente de traballo respectuoso e

agradable como a través dos programas específicos propostos no proxecto de convivencia do IES Luís Seoane.

12. CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO E LECTOR DE CENTRO

O Departamento de Lingua Galega, o ENDL e o Equipo de Biblioteca traballan coordinados en boa parte de xeito interdisciplinar; neste sentido, a contribución da materia de lingua e literatura galega ao proxecto de centro é fundamental xa que compartimos unha boa parte dos obxectivos. Incentivamos, pois, a participación do alumnado nas saídas, nas publicacións, no club de debate, noa clubs de lectura, nos roteiros temáticos, nas actividades do Comité UNESCO... que cada ano organiza o centro conforme ao establecido no seu proxecto lingüístico.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Os alumnos de 3º ESO participarán nas actividades complementarias e extraescolares, por exemplo en:

- Saídas formativas
- Viaxes formativos
- Exposicións
- Charlas e conferencias
- Concertos
- Todas aquelas que se leven adiante polo IES ao longo do curso e que consideremos que poden contribuír á formación do alumnado.

14. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

En canto aos **materiais**, traballarase con libro de texto (*Lingua galega e literatura 3º ESO*, da autoría de Xoán López Viñas, Cilha Lourenço Mória e María Vilariño Suárez, publicado polo Consorcio Editorial Galego con ISBN 978-84-9995-168-3), que as alumnas e alumnos manexarán de xeito bastante autónomo, facendo as súas consultas guiados polo/a profesor/a, realizando as actividades e comentarios de texto que nel se propoñen e, finalmente, elaborando

as súas propias notas, guións, resumos e esquemas para desenvolver os distintos temas.

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo e cadernos de traballo.
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas, como dicionarios enciclopédicos, coleccións de historia de Galiza e de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación...
- Vídeos en DVD ou na Rede.
- Páxinas Web e blogues sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.
- Murais temáticos.

15. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

A avaliación da programación didáctica é un dos aspectos fundamentais do traballo docente, xa que permite determinar con exactitude os puntos fracos e as fortalezas do traballo desenvolto ao longo de todo un curso académico.

A adecuada posta en marcha de mecanismos de avaliación da programación propiciarán unha notábel mellora do traballo nas aulas. Porén, debemos ter en conta que materiais, metodoloxías, recursos, actividades etc. que funcionan durante un curso poden non facelo no seguinte, posto que o factor humano do alumnado e a súa diversidade xoga un papel determinante no noso traballo diario. Para tratar de paliar no mínimo estes inconvenientes debemos contar cun bo repertorio de materiais flexíbeis e apoiarnos en metodoloxías que permitan as adaptacións curriculares que sexan precisas.

Á hora de avaliarmos o cumprimento da programación debemos considerar unha serie de indicadores de logro que teñan en conta como mínimo os seguintes elementos: obxectivos, contidos, consecución dos estándares de aprendizaxe, contribución aos obxectivos xerais da etapa, contribución ao desenvolvemento das competencias clave, procedementos e instrumentos de avaliación, factores que favoreceron o cumprimento da programación / causas de non cumprimento, reflexión sobre as posíbeis situacións imprevistas acontecidas ao longo do curso e propostas de mellora.

Modelo de avaliación da programación didáctica

Docente:	Curso e grupo:
----------	----------------

	Puntos fortes da programación	Puntos fracos da programación	Aspectos a manter no próximo curso	Aspectos a mellorar no próximo curso
Cumprimento dos obxectivos xerais da programación				
Desenvolvemento das unidades didácticas				
Desenvolvemento das actividades programadas				
Funcionamento das metodoloxías aplicadas				
Utilización de recursos e materiais didácticos				
Consecución dos estándares de aprendizaxe				
Funcionamento dos procedementos de avaliación				
Pertinencia dos instrumentos de avaliación				
Eficacia das medidas de recuperación				
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave				
Contribución ao desenvolvemento dos obxectivos xerais de etapa				
Dinámica do grupo				
Participación en actividades extraescolares e				

complementarias				
Medidas de atención á diversidade				
Favorecemento da multidisciplinariade				
Favorecemento do tratamento integrado de linguas				
Factores que favoreceron o cumprimento da programación				
Causas de non cumprimento da programación				

PROGRAMACIÓN DE MELLORA

3º ESO Curso 2017/18

ÁMBITO SOCIOLINGÜÍSTICO

a.- Introducción e contextualización.

O Programa de Mellora de 3º ESO ten a vantaxe de estar formado por un número reducido de alumnos/as: sete. Ademais, as nove sesións semanais do ASL permiten manter o contacto diario alumnado/profesorado, contacto que lle permite ao profesorado axudar a resolver cada día as carencias educativas dos/as rapaces/as, sen esquecer nunca as competencias que se desexan traballar e os obxectivos que se esperar conseguir.

A procedencia do alumnado do grupo é variada. Dous alumnos repiten 3º de PMAR. Considerouse nun dos casos que o ideal para el sería estar nun curso da Formación Profesional Básica, pero no último momento, en contra do criterio da xunta avaliadora e do departamento de Orientación, decidiu matricularse en 3º PMAR.

Polos informes que posúo de departamento de Orientación e do profesorado que lles impartiu clases en anos anteriores teñen, en conxunto, vontade de traballo, curiosidade e capacidade para levar a cabo o traballo que se propón.

Logo de dúas semanas con eles na aula e despois de varios probas de lectura e escritura podo comprobar que escriben e len con bastante corrección a pesar das súas carencias, aínda cos erros lóxicos de expresión ou ortografía propios dun grupo destas características. Si observo ganas de traballar, bo comportamento e respecto cara eles mesmos e cara o profesorado, con lixeiras dúbidas cara os alumnos repetidores.

Todo o anteriormente sinalado lévame a facer unha programación que agardo sexa a correcta para levar a cabo os obxectivos do Programa de Mellora neste grupo.

b.- Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

-Área de linguas

Competencia activa e pasiva a un nivel paritario nas dúas linguas oficiais de Galicia (castelán e galego)

-Área de sociais

Interpretación e realización de gráficos, mapas, planos (climáticos, xeográficos, económicos, ...)

Organización política e social do territorio.

-AFI

Procura e selección de información que se nos presenta en diversos soportes: a Internet, os blogs, os libros de texto, os atlas, enciclopedias...

-TICs

Utilización da táblet na procura da información.

Realización de presentacións utilizando programas informáticos e/ou a pizarra dixital na propia aula durante 2-3 sesións á semana.

-Outros

Traballo en grupo.

Resolución de conflitos.

Responsabilidade.

Métodos variables de traballo.

c.- Obxectivos para o curso.

1.- Desenvolver a capacidade de traballo tanto individual como en grupo.

2.- Aprender a buscar información, a seleccionala e ordenala, en calquera soporte.

3.- Aprender a interpretar mapas, gráficas, planos, ..., relacionados coas ciencias sociais e en calquera soporte.

4.- Coñecer as regras gramaticais para expresarse con corrección a nivel escrito e oral en lingua galega.

5.- Coñecer as regras gramaticais para expresarse con corrección a nivel escrito e oral en lingua castelá.

6.- Facer da lectura una fonte de placer, coñecemento e enriquecemento cultural, consolidando os hábitos lectores.

1.- Temporalización.

1ª Avaliación

Elaborar un proxecto de traballo amplo baixo o título “*Xeografía, historia e literatura de Galicia*” dividido en varios subproxectos temáticos.

2ª Avaliación

Elaborar un proxecto de traballo amplo baixo o título “*Xeografía, historia e literatura de España*” dividido en varios subproxectos temáticos.

3ª Avaliación

Elaborar un proxecto colectivo de traballo amplo baixo o título “*Xeografía, historia e literatura do Mundo*” dividido en varios subproxectos temáticos.

Os contidos vanse artellar seguindo as mesmas pautas que responderán ás mesmas preguntas nas tres avaliaciós. As pautas poderán ser modificadas segundo o nivel de pertinencia ao respecto dos lugares escollidos:

Quen somos?	Os grupos humanos/ sociais
A onde imos?	Xeografía de Galicia, de España e do mundo. Razóns dos movementos de poboación
Cando imos?	Climatoloxía.
Como imos?	Medios de transporte e infraestruturas.
Onde vivimos?	Tipos de aloxamento da poboación.
Planos, mapas...?	Interpretación e creación.
Sectores económicos?	Modos de vida.
Factores produtivos?	Economía. Pesca, agricultura, industria.
Distribución da poboación?	Pirámides demográficas. Urbana/rural.

Organización territorial?

Parroquia, aldea, cidade, vila...

Outros:

Gastronomía?

Lugares de interese?

Festividades?

Tempo de lecer?

Tradicións?

Personalidades?

Históricas, políticas, artísticas, literarias...

2.- Obxectivos mínimos para a superación da materia.

- Correcta expresión oral en lingua galega e castelá.
- Correcta expresión escrita en lingua galega e castelá.
- Mínima produción de textos propios.
- Elaboración e exposición personalizada dos proxectos que se realicen ao longo do curso.

3.- Procedementos e instrumentos de avaliación.

En cada trimestre avaliaranse:

- A resolución de problemas e/ou exercicios individuais ou colectivos na aula sobre os contidos do libro de texto, libros de lectura obrigatoria, todo tipo de traballo realizado na clase e das lecturas da aula: 80 % da cualificación.

Normalmente serían dúas probas escritas de Sociais, Lengua Castellana e Lingua Galega respectivamente, nos dous primeiros trimestre e unha de cada no terceiro trimestre.

- A organización do material pedagóxico da que dispón o alumnado para o traballo na aula: cadernos, fichas, etc 5% da cualificación.
- A correcta elaboración dos proxectos: 10% da cualificación.

- A correcta presentación dos proxectos: 5 % da cualificación.

Realizaranse probas de recuperación finais ao remate do curso se considero que estas poden aportar algo na recuperación do alumnado para a súa cualificación final na materia.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

4.- Materiais e recursos didácticos

Libro de texto: *Diversificación curricular 1- ASL* - Ed. Xerais

Enciclopedias

Dicionarios

Atlas

Mapas murais

Táblets con conexión á Internet para poder visualizar documentais, películas e todo aquilo que se considere interesantes para a formación do alumnado, ademais de para ser utilizados no labor propiamente informático.

DVDs - Cds

Material escolar aportado polo alumnado

Libros de lectura obrigatoria ou fragmentos literarios que se lerán na clase e/ou na casa .

O xornal "La Voz de Galicia" todos os mércores, co seu suplemento "La Voz de la Escuela".

5.- Metodoloxía

Todas as horas lectivas se impartirán na aula na aula do grupo, tanto para teoría como para práctica, lectura e escritura, sendo unha delas aproveitada para a lectura e interpretación do xornal "La Voz de Galicia", pois xa levamos participando no **Programa Prensa - Escola** os cinco cursos anteriores cos chamados anteriormente grupos de diversificación.

A diferenza de cursos anteriores onde utilizabamos durante tres horas a aula de informática para a realización dos proxectos, neste curso ao dispoñer de unha táblet na aula para cada alumno con conexión a internet xa podemos dedicar ese tempo na propia aula. Calculamos que as sesións semanais serán entre dúas e tres dependendo dos avances do alumnado. Tamén dispoñemos de encerado dixital interactivo (EDI) para que o alumnado poida realizar e expoñer alí os proxectos que se realicen ao longo do ano académico.

Ademais o alumnado participará nas actividades extraescolares que como profesor vexa axeitadas para a súa formación e consensúe de xeito transversal cos diferentes departamentos (conferencias, teatro, cine, museos, concertos, saídas á natureza, etc.) e que se vaian programando según avance o curso.

6.- Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

No Ámbito Sociolingüístico a recuperación das materias pendentes farase de acordo ao progreso que o alumnado do curso vaia demostrando en Lingua Galega, Lengua Castellana e Sociais para o curso 3º, pero nun nivel lixeiramente inferior aos obxectivos marcados para ese curso. O traballo diario con fichas de exercicios en Lingua Galega e Castela permite facelo, no caso de Lingua Castelá previo acordo con ese departamento. En Sociais ese traballo será facilitado trimestralmente polo departamento ao igual que en anos anteriores. A avaliación seguirá o mesmo sistema.

h) Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

Utilizaremos o sistema de rúbricas para avaliar o proceso do xeito que segue tanto nas probas escritas como nos proxectos presentados:

Criterios	Excelente (10-9)	Moi ben (8-7)	Ben (6-5)	Mellorable (4-3)	Frouxo (2-1-0)
Conceptos	Identifica e desenvolve	Identifica	Identifica a medias	Escasa identif.	Non identifica
Organización	Moi ben presentado	Ben presentado	Con algúns erros	Erros abundantes	Incomprensible

Presentación	Moi clara e comprensible	Clara e comprensible	Correcta	Farragosa	Non presenta traballo
Ortografía	Impecable	Moi boa	Boa	Con erros	Con moitos erros
Bibliografía	Cítaa toda	Cita algunha	Escasa	Escasa e con erros	Non hai bibliografía
Actitude	Moi traballador	Traballador	Traballa o xusto	Escasamente traballador	Non traballa
Participación	Intervén continuamente e con acerto	Intervén correctamente	Intervén algunhas veces	Intervén poucas veces	Nunca intervén
Educación en valores	Moi bo compañeiro, solidario e respectuoso	Bo compañeiro, solidario e respectuoso	Correcto na aula e nas opinións	Escasamente compañeiro e ás veces irrespectuoso	Despectivo, insolidario e egoísta

Esta programación pode ser reformada dependendo dos avances ou da escaseza dos mesmos que perciba no alumnado do grupo ao longo do curso académico. Pode modificarse o reparto lectivo nas aulas e parte da metodoloxía. Os obxectivos poden variar, pero creo que os mínimos deben ser irrenunciáveis.

PROGRAMACIÓN DE

PROGRAMACIÓN DE 4º ESO

curso 2017/18

Índice.

- 1 Introducción e contextualización**
- 2 Obxectivos xerais de etapa.**
- 3 Obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares, competencias e mínimos de avaliación.**
- 4 Metodoloxía.**
- 5 Materias e recursos.**
- 6 Secuenciación.**
- 7 Procedementos de Avaliación.**
- 8 Medidas de atención á diversidade.**
- 9 Educación en valores.**
- 10 Plan TIC.**
- 11 Plan de convivencia.**
- 12 Proxecto Lingüístico e lector.**
- 13 Actividades complementarias e extraescolares.**
- 14 Procedementos para avaliar a propia programación.**

1 INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A programación que presentamos para a materia de lingua galega e literatura do 4° curso de ESO realízase ao abeiro do DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. Este decreto, tal e como se indica no seu título desenvolve os currículos creados para desenvolver a Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).

A programación supón un grao maior de concreción con respecto ao currículo inicial. Neste caso será de aplicación no IES Luís Seoane de Monte Porreiro. Trátase dun centro de barrio situado nas aforas de Pontevedra.

Neste contexto periurbano, o Instituto de Monte Porreiro exerce como axente dinamizador, tanto da vida social e cultural do barrio como da convivencia do mesmo. Este labor torna, se cabe mais importante por se tratar dun barrio onde existe unha importante multiculturalidade que coexiste cun perfil socioeconómico medio-baixo.

Esta multiculturalidade, lonxe de entenderse como un problema, é entendida dende o noso centro como un valor. Se ben, isto non quere dicir que a convivencia entre diferentes grupos étnicos e culturais, poida crear en ocasións dificultades engadidas.

Con respecto ao uso da lingua galega, variable que inflúe directamente na nosa materia, temos que dicir que as actitudes e usos son as esperables segundo a maior parte dos estudos sociolingüísticos para realidades sociais e xeográficas como na que está ubicada o noso IES.

A materia de Lingua Galega e Literatura preséntase, en todos os cursos das etapas de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato, estruturada en cinco bloques, o que non debe implicar que a actividade docente se corresponda con esta ordenación, senón que, pola contra, se deben producir múltiples conexións entre todos eles.

O bloque 1, "Comunicación oral. escoitar e falar" atende ao uso oral da lingua, e este é obxecto de observación e de análise para recoñecer as normas que rexen o intercambio comunicativo, para observar as estratexias que usan os/as falantes para se comunicar satisfactoriamente, así como as que empregan para comprender ou para producir mensaxes orais. Non obstante, este bloque incide, sobre todo, na necesidade de que o alumnado galego teña modelos de fala adecuados e poida pór en práctica a súa lingua dentro da aula en contextos formais e informais. A realidade sociolingüística

de cada centro docente determinará a atención que o profesorado deberá dedicar na aula a este bloque, para que o alumnado poida cumprir adecuadamente cos estándares de aprendizaxe descritos.

O bloque 2, "Comunicación escrita. Ler e escribir" ocúpase da comprensión e a produción escrita. O alumnado debe ser quen de entender textos de diferente complexidade e xénero, e extraer as ideas explícitas e implícitas no texto co fin de elaborar o seu propio pensamento crítico e creativo. Comprender un texto implica pór en marcha unha serie de estratexias de lectura que deben practicarse na aula e proxectarse a todas as esferas da vida e a calquera tipo de lectura: ler para obter información, para aprender a propia lingua e por pracer. Igualmente, a produción escrita significará procurar para cada situación o tipo de texto, adecuando, planificando e redactando, atendendo a aspectos diversos, e revisando a escrita final.

O bloque 3, "Funcionamento da lingua" integra contidos relacionados co código e a súa organización, e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua, coa finalidade de servir de base para o seu uso correcto, afastándose da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como fin en si mesmo. O bloque 4, "Lingua e sociedade" céntrase na necesidade de que o alumnado coñeza, explique e valore o plurilingüismo como unha situación habitual e enriquecedora para todos os individuos. Do mesmo xeito, incídese na identificación e superación dos prexuízos e na pertinencia de que o alumnado recoñeza e empregue termos sociolingüísticos precisos.

O bloque 5, "Educación literaria" asume o obxectivo de facer dos alumnos e as alumnas lectores e lectoras competentes, con implicación nun proceso de formación de lectura que continúe ao longo de toda a vida. Ademais, o alumnado achegarase á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e as súas autoras máis salientables, e recoñecerá a vinculación destes produtos literarios coa historia de Galicia. O tratamento de todos estes contidos ten que abordarse desde unha óptica competencial, valorando as relacións que cada un ten coas competencias clave, que aparecen especificadas, a partir dos estándares de aprendizaxe avaliábeis, neste currículo. Por outra parte, a LOMCE determina que a etapa da Educación Secundaria Obrigatoria pasa a se organizar en dous ciclos: o primeiro, formado por 1.º, 2.º e 3.º de ESO, mentres o segundo ciclo está constituído exclusivamente por 4.º de ESO, curso que ten carácter fundamentalmente propedéutico e pode ser cursado pola opción de ensinanzas académicas –con acceso ao Bacharelato– ou pola de ensinanzas aplicadas –con acceso á Formación Profesional– En canto ás materias, a LOMCE fai unha distinción entre materias troncais, materias específicas e materias de libre configuración autonómica; neste último bloque encádrase actualmente a materia de Lingua Galega e Literatura.

Así pois, este novo marco lexislativo obrigou a unha mudanza completa do panorama educativo que é a que motivou a aparición do noso proxecto educativo para a materia de Lingua Galega e Literatura destinado aos catro cursos que integran a ESO. A nosa intención foi a de ofrecer materiais adaptados a todas estas mudanzas lexislativas, que presenten con rigorosidade e clareza os contidos e as

actividades integradas, contribuíndo a unha aprendizaxe comunicativa, construtiva e próxima á realidade social e cultural do noso territorio.

2. OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA

Son os seguintes, conforme á lexislación:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos. E
-) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

k) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

l) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

m) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

n) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófon

3 OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES, COMPETENCIAS CLAVE, MÍNIMOS DE AVALIACIÓN

Lingua Galega e Literatura. ESO. 4º Curso					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos de aval
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión e interpretación de textos propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención aos xéneros de carácter argumentativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGB1.1.1
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	

			comunicación e recoñece a validez dos argumentos.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e análise de textos publicitarios dos medios de comunicación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprender e analizar textos expositivos e publicitarios, diferenciar neles información, opinión e persuasión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	LGB1.2.1.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.2. Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSEIEE 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.3. Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CLL ▪ CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprensión e interpretación de textos orais expositivos e argumentativos do ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	LGB1.3.1.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais de natureza diversa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGB1.4.1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como normas de cortesía 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGB1.5.1.

	respecto.	nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. ▪ LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE 	LGB1.5.2.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.65.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. ▪ LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. ▪ LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CCEC 	LGB1.65.1.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. ▪ LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CLL ▪ CSC ▪ CCL 	LGB1.7.1.

			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> a c d h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. escoita crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Manifesta una actitude crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	LGB1.8.1.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	LGB1.8.2.
<ul style="list-style-type: none"> a b e g h o 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción de textos orais, de técnicas para aprender a falar en público e uso das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Realizar exposicións orais planificadas e claras de traballos e de informacións de actualidade, coa axuda das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL 	LGB1.9.1.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGB1.9.2.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGB1.9.3.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> b h 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	LGB1.10.1.

	recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas	recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.	fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.11. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ l ▪ ñ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.12. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CCEC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.13. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.13.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE 	LGB2.13.1.
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Uso de técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	

			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> d e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGB2.2.1.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	LGB2.2.2.
<ul style="list-style-type: none"> d e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprensión e interpretación de textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> d e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprensión e interpretación de textos argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar textos argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGB2.4.1.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> d e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Comprensión e interpretación de textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	

			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	LGB2.5.2.
<ul style="list-style-type: none"> d e h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Comprensión e interpretación das mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> c d h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Lectura crítica e reflexiva que permita identificar usos lingüísticos discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	LGB2.7.1.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> b e f h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Uso autónomo dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter información complementaria. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e doutras fontes de información impresa ou en formato dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.2. Sèrvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> b f h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Uso de técnicas e estratexias para producir textos escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión). 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGB2.9.3.

			<p>contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.</p>		
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	LGB2.9.4.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ f ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Utilización das TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Empregar as TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Producción, en soporte impreso ou dixital, de textos propios da vida cotiá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.11. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC 	

	<p>pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.</p>	<p>proprios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, administrativos e comerciais.</p>	<p>soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Producción, en soporte impreso ou dixital, de cartas á dirección e columnas de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Producir, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Composición en soporte impreso ou dixital de textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Valoración da escritura como un instrumento de aprendizaxe, de relación social e enriquecemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.14. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC 	
<p>Bloque 3. Funcionamento da lingua</p>					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	LGB3.1.1.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	LGB3.1.2.

			lingua galega nas súas producións orais e escritas.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecemento e uso das formas verbais da lingua galega e das perífrases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Recoñecemento, explicación e uso dos procedementos de creación de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. A fonética e a fonoloxía do galego, con especial atención a posibles interferencias (apertura das vogais de grao medio, o n velar ou a entoación). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ n ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Usar eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, para resolver dúbidas, para progresar na aprendizaxe autónoma e para enriquecer o propio vocabulario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	LGB3.6.1.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	

			ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.		
▪ e	▪ B3.7. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica.	▪ B3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	▪ LGB3.7.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	▪ CCL	
▪ b ▪ e	▪ B3.8. As principais regras de combinación impostas polos predicados en función dos seus argumentos; estruturas sintácticas e tipos de oración segundo a natureza do predicado.	▪ B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polo verbos.	▪ LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente. ▪ LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos. ▪ LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega. ▪ LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado. ▪ LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL	
▪ e ▪ h	▪ B3.9. Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os de causa e consecuencia, os de condición e hipótese e os conclusivos, e mais dos mecanismos de cohesión textual.	▪ B3.9. Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	▪ LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	▪ CCL ▪ CAA	
▪ e	▪ B3.10. Identificación da estrutura dun texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en textos alleos e propios, e elaboración de textos de acordo con estes parámetros.	▪ B3.10. Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos, a vinculación e progresión temáticas, e elabora textos de acordo con estes parámetros.	▪ LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas. ▪ LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos. ▪ LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos. ▪ LGB3.10.4. Elaborar textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	▪ CCL ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL ▪ CLL	LGB3.10.2. LGB3.10.4.
▪ a	▪ B3.11. Identificación e explicación dos trazos	▪ B3.11. Identificar e explicar os trazos que	▪ LG3.11.1. Identifica e describe a estrutura e	▪ CCL	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<p>que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.</p>	<p>permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.</p>	<p>os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplicaos nas producións propias.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Adecuación dos textos en función do contexto, do tema e do tipo de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Xustifica a adecuación dos textos, en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade. ▪ LGB3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual. ▪ LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	LGB3.13.1.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
Bloque 4. Lingua e sociedade.					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC 	LGB4.1.1.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. ▪ B4.3. A lusofonía nas linguas do mundo no século XXI. 	<p>expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.</p>	<p>e cun discurso propio a súa postura.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.2. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura. ▪ LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI. ▪ LGB4.1.4. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGB4.1.2.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Situación sociolingüística de Galicia. A presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados. Tendencias de evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados así como ás tendencias de evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística. ▪ LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual. ▪ LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos. ▪ LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada. ▪ LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	LGB4.3.1.

	recuperación do galego, favorecendo o xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso. Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.	uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.		
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	LGB4.3.3.
			<ul style="list-style-type: none"> LGB.4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ñ o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Evolución da lingua galega e etapas da historia social da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. Análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social, e sinalar as distintas etapas desde 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC CD 	
<ul style="list-style-type: none"> ñ o 	<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Situación sociolingüística e legal das linguas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD 	

			xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Prexuízos lingüísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ñ ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.9. Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. Uso normalizado da variante dialectal propia da zona. Utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGB4.7.2.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC 	LGB4.7.4.
	Bloque 5. Educación literaria.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación e comprensión dos distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGLB5.1.1.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	

			literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	LGLB5.2.2.
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega de 1916 ata a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	

	literatura galega de 1916 ata a actualidade.	actualidade.	1916 ata a actualidade.		
			<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> b h l 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos literarios representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGLB5.4.1.
<ul style="list-style-type: none"> e h l 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Consulta de fontes de información variadas e de recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Consultar fontes de información variadas e recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	LGLB5.5.1.
			<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD 	
<ul style="list-style-type: none"> h l n 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	
			<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC 	

4. METODOLOXÍA

A sociedade actual require a capacidade de enfrontarse a unha grande cantidade de información. Por este motivo o seu tratamento é un dos obxectivos do sistema educativo. Este reto concrétase na necesidade de integrar o manexo de diversos soportes e fontes, utilizando tanto medios audiovisuais coma informáticos, enfrontando o alumnado coa tarefa de busca, selección, análise e interpretación da información e axudándolle a desenvolver a súa capacidade crítica con respecto a ela. A biblioteca do centro móstrase así como un recurso cun

alto valor dentro da comunidade educativa que deberemos ter moi en conta á hora de programar as nosas actividades docentes.

Débese ter en conta igualmente a necesidade de traballar coas catro destrezas lingüísticas básicas (entender, falar, ler e escribir) dun xeito integrado, ben que é aconsellable nesta etapa darlles prioridade a aquelas que se detecten como as máis deficitarias para o noso alumnado dependendo do contexto. As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión emocional.

Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia de lingua galega e literatura, seguiranse as orientacións metodolóxicas que pasamos a enunciado: Adoptar un enfoque principalmente comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua, que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma, tanto oralmente como por escrito, en distintas funcións e contextos de uso.

Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico nin renunciar ao dominio das normas e usogramaticais. Proporcionar e traballar con textos de distinta tipoloxía e natureza, especialmente expositivos e argumentativos. Promover a utilización da diversidade de fontes e recursos existentes para a obtención da información. Propiciar a implementación de procesos de busca guiada da información, tanto na biblioteca coma na internet ou noutros medios e fontes, así como a composición satisfactoria de textos utilizando distintos soportes.

Propiciar non só actividades individuais, senón tamén grupais, que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, a elaboración de discursos argumentativos e o espírito crítico e cooperativo. Facer lectura, interpretación e valoración de obras literarias.

Propiciar dinámicas que impliquen o alumnado e o leven á participación na planificación e avaliación das súas propias actividades.

A metodoloxía será, pois, dinámica e participativa: fomentarase o traballo conxunto de todo o grupo-clase baixo a coordinación e orientación da profesora ou profesor. A función do ensinante consistirá, sobre todo, en organizar o traballo do alumnado e fomentar a aprendizaxe por descubrimento, recorrendo só o necesario ás exposicións maxistras e dinamizando o grupo-clase para que en ningún momento caia na pasividade e na recepción maquinal de contidos que se asimilan sen a máis mínima reflexión. O método basearase fundamentalmente na lectura, análise, comentario e produción de textos de diversos tipos. Aproveitando o método de ensino unitario da lingua e a literatura, procurarase en ocasións a coincidencia de textos para análise literaria e para análise lingüística; ademais, empregaranse outros textos non literarios para recoñecer e analizar os procesos de construción textual co obxectivo de que o alumnado elabore os seus propios textos conforme eses procedementos construtivos.

O libro de texto será unha ferramenta que nos será útil para secuenciar e organizar os contidos da materia. Se ben, en ningún momento será o elemento central da materia. Moi ao contrario será empregado como ferramenta complementaria a un traballo de aula que contará con diversos recursos e materiais.

5. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

O libro de texto (da editorial Baía) será unha ferramenta importante para a nosa práctica diaria xa que supón unha fonte importante de recursos para o alumnado, pero entendemos que a clase non pode xirar unicamente en torno a este recurso polo que empregaremos tamén:

- Materias da rede.
- Recursos audiovisuais e dixitais.
- Presentacións e traballos en grupo
- Esquemas e resumos
- Dicionarios, blogs, páxinas web, etc.

6. SECUENCIACIÓN DOS CONTIDOS

Tomando como referencia a estrutura dos contidos do manual estableceremos a seguinte secuenciación por trimestres, se ben moitos destes contidos poderán traballarse con recursos e métodos diferentes aos establecidos no manual.

	Bloques	Lectura	Exposición oral	Lingua e texto	Léxico	Gramática	Ortografía	Lingua e sociedade
1.º trimestre	Unidade 1	“En palacio”	Expresar seguranza	Adecuación	Política e lexislación / Polisemia e homonimia	Comunicación, lingua e disciplinas lingüísticas	Acentuación (I)	Plurilingüismo
	Unidade 2	“Peinador: unha moeda galega antes do euro”	Facer suxestións	Coherencia	Economía e finanzas / Sinonimia	Substantivo / Adxectivo	Acentuación (II)	Diversidade lingüística na Península Ibérica
	Unidade 3	“Autopoética in progress” e “Some answers to	Destacar unha idea	Cohesión (I)	Deportes de aventura / Antonimia	Pronome persoal / Artigo / Demostrativo / Posesivo	Puntuación (I)	O galego e a lusofonía

		the last poem on late capitalism”						
	Unidade 4	“Reis Magos”	Reformular	Cohesión (II)	Administración / Hiperonimia, hiponimia e cohiponimia	Identificador / Cuantificador / Numeral / Relativo / Interrogativo e exclamativo	Puntuación (II)	A lingua galega nas leis
		Literatura						
	Unidade 13	A literatura galega desde comezos do século XX até 1936						

	Bloques / Unidades	Lectura	Expresión oral	Lingua e texto	Léxico	Gramática	Ortografía	Lingua e sociedade	
2.º trimestre	Unidade 5	“Vive tempo e próspero”	Facer conxecturas	Estruturas dialogada e monologada	Xustiza / Holonimia e meronimia	Verbo	Uso dalgunhas vogais e de b/v	Situación sociolingüística do idioma galego	
	Unidade 6	“Epitalamio das cebolas” e “É difícil comprender que sucede connosco mentres todo cambia...”	Xeneralizar a facer excepcións	Estrutura narrativa	Ciencia / Abreviación, abreviatura e símbolo	Adverbio / Preposición / Conxunción	Uso de <i>h</i> e de <i>s/x</i>	Conflicto lingüístico e diglosia. Planificación lingüística	
	Unidade 7	<i>Un hotel de primeira sobre o río</i>	Expresar dúbida e indecisión	Estrutura descritiva	Educación viaria / Composición	Sintaxe (I)	Uso doutras consoantes	Preconceitos lingüísticos	
	Unidade 8	“Unha viaxe até a terra do xeo”	Consensuar	Estrutura persuasivo-argumentativa (I)	Teatro / Derivación	Sintaxe (II)	Grupos consonánticos (I)	Variedades lingüísticas (I)	
		Literatura							
	Unidade 14	A literatura galega desde 1936 até a							

	Xeración dos 50
--	-----------------

	Bloques	Lectura	Exposición oral	Lingua e texto	Léxico	Gramática	Ortografía	Lingua e sociedade
3.º trimestre	Unidade 9	“Nintendo” e “(Pinocchio) Cando chega o día...”	Resumir	Estrutura persuasivo-argumentativa (II)	Culinaria / Neocomposición	Sintaxe (III)	Grupos consonánticos (II)	Variedades lingüísticas (II)
	Unidade 10	<i>Unha primavera para Aldara</i>	Improvisar un discurso	Estrutura persuasivo-argumentativa (III)	Emprego e relacións laborais / Sigla, acrónimo e amálgama	Sintaxe (IV)	Palabras que comezan por...	Historia da lingua galega (I): a lingua galega de 1916 a 1936
	Unidade 11	“A xeración Biotopo”	Presentar o currículo propio	Estrutura expositivo-explicativa	Energía / Estranxeirismo, cultismo e latinismo	Sintaxe (V)	Palabras que terminan en...	Historia da lingua galega (II): a lingua galega de 1936 a 1975
	Unidade 12	“Peixes voadores non identificados”	Participar nunha entrevista de traballo	Estrutura obrigativo-instrucional	Deportes e actividades acuáticas / Onomatopea, palabra tabú e eufemismo	Sintaxe (VI)	Xuntos ou separados?	Historia da lingua galega (III): a lingua galega de 1975 á actualidade
		Literatura						
	Unidade 15	A literatura galega desde os anos 50 até a actualidade						

A secuenciación da materia poderá ser modificada en función dos ritmos e necesidades do alumnado.

7. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

Realizarase unha avaliación continua, xa que unha materia de carácter instrumental como é o caso da de Lingua e Literatura Galega debe manter ese sistema pola imposibilidade de illar

uns obxectivos de outros. A profesora ou profesor realizará unha avaliación inicial ao principio de curso que será completada coa avaliación formativa, que se realizará durante todo o curso, recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliador.

Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro.

Será a profesora ou profesor quen decida no seu momento o sistema que empregará para recuperación do alumnado por medio dun procedemento que non contradiga o sistema de avaliación continua. Completarase cunha avaliación sumativa, que valorará ao final do curso o grao de consecución obtido polo alumno respecto aos obxectivos previstos.

En caso de non alcanzar estes obxectivos, existirá un exame de setembro onde obrigatoriamente se acudirá para examinarse de toda a materia.

Na cualificación final influirán o grao de asimilación de contidos por parte do alumno/a (criterio este básico e fundamental); a súa actitude ante o traballo e a materia; e, finalmente, as lecturas e traballos realizados.

Para a avaliación terase en conta, loxicamente:

O seguimento e actitude do alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás suporá un máximo do 10% da cualificación final.

As probas e traballos efectuados para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias suporán un máximo do 10% da cualificación final.

As probas, tanto orais como escritas, realizadas ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a e o seu grao de logro dos obxectivos suporán un máximo do 80% da cualificación final.

A avaliación aprobarase cunha cualificación mínima de 5.

Para aqueles que non superen a materia en xuño, haberá un exame extraordinario no mes de setembro. A nota de xuño (avaliación ordinaria) será a mesma da 3ª, dado o carácter continuo da avaliación. Para aqueles que non superen a materia en xuño, haberá un exame extraordinario no mes de setembro relativo aos estándares que será valorado cunha cualificación máxima de 10; nesta proba non figurarán cuestións relativas aos libros de lectura.

As faltas de ortografía (incluído til diacrítico) graves, que atenten contra o código serán penalizadas en cada proba escrita: cada catro faltas descontarase 0,25, até un total de 2 puntos.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

Avaliación inicial

A avaliación inicial realizarase a través dunhas probas obxectivas nas que se comprobe o grao de adquisición das competencias lingüísticas activas e pasivas e que serán efectuadas durante a primeira semana do curso.

Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación das materias pendentes

O alumnado coa materia pendente terá a posibilidade de realizar traballos e actividades relativas a ela e, así mesmo, terá a oportunidade de superar un exame trimestral para recuperar a materia.

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para atender a diversidade e os diferentes ritmos de aprendizaxe da aula implementaremos as diferentes medidas establecidas na lexislación vixente: ACI, Plans de Mellora e reforzos educativos. Así mesmo estaremos en contacto permanente co Departamento de Orientación para traballar coas diferentes necesidades que xurdan ao longo do curso.

Neste sentido temos que salientar que este apartado é un dos grandes retos que se nos presenta neste nivel educativo. Temos clases moi diversas con alumnos de niveis moi diferentes (PMAR) e con diferentes situacións, algunhas de suma gravidade. Se a isto engadimos que estamos ante grupos moi numerosos temos que concluír que a atención á diversidade se presenta como un dos grandes problemas a resolver durante este curso.

9. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

A lexislación vixente establece que a educación en valores debe ser un referente fundamental no proceso de ensino aprendizaxe. Esta debe ter un carácter transversal e estar presentes en todo momento na nosa materia. Prestaremos especial atención aos seguintes aspectos:

· Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller. Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades. · Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura. · Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Ao longo de todo o curso estaremos en contactos con ferramentas dixitais e tecnoloxías da comunicación á hora de realizar proxectos de investigación, presentacións e redacción de textos co fin de contribuír ao desenvolvemento da competencia dixital e da alfabetización informacional en distintos soportes.

11. CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Partindo dos obxectivos establecidos neste plan (DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar). No artigo 3º deste decreto establécese o seguinte: Artigo 3. Principios informadores e fins das normas de convivencia. A convivencia nos centros docentes de niveis non universitarios sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia deberá ter como referentes xerais os principios establecidos pola Constitución española e as leis orgánicas que a desenvolvan, o Estatuto de autonomía de Galicia e a lexislación que del dimana, en especial a Lei 4/2011, así como a Declaración Universal dos Dereitos Humanos e os tratados e acordos internacionais en materia educativa ratificados por España. En particular, a convivencia nos centros docentes orientarase aos seguintes fins, que informarán a súa interpretación e aplicación: a) A garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de aproveitar de forma óptima os recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado no posto escolar. b) A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas. c) A prevención e o tratamento das situacións de acoso escolar mediante medidas eficaces. d) O recoñecemento ao profesorado, en especial aos membros dos equipos directivos dos centros docentes, das facultades precisas para previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia, así como da protección xurídica axeitada ás súas funcións. e) A corresponsabilidade das nais e dos pais ou das titoras ou titores no mantemento da convivencia nos centros docentes, como un dos principais deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas, pupilos ou pupilas. f) A promoción da resolución pacífica dos

conflictos e o fomento de valores, actitudes e prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas. g) O avance no respecto entre todos os membros da comunidade educativa e na mellora da convivencia escolar. h) A promoción da sensibilización dos distintos sectores que interveñen na educación sobre a importancia da convivencia como parte fundamental para o desenvolvemento persoal e social do alumnado Polo tanto, nesta programación levaremos adiante todas e cada unha dos aspectos que se desenvolven no plan de convivencia do centro e da lexislación vixente, para contribuír ao plan de convivencia. Deste xeito trataremos de fomentar o respecto, a sensibilización co outro e a resolución pacífica de conflitos de xeito transversal nas nosas aulas, tanto a través da creación dun ambiente de traballo respectuoso e agradable como a través dos programas específicos propostos no proxecto de convivencia do IES Luís Seoane.

12. CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO E LECTOR DO CENTRO

O Departamento de Lingua Galega, o ENDL e o Equipo de Biblioteca traballan coordinados en boa parte de xeito interdisciplinar; neste sentido, a contribución da materia de lingua e literatura galega ao proxecto de centro é fundamental xa que compartimos unha boa parte dos obxectivos. Incentivamos, pois, a participación do alumnado nas saídas, nas publicacións, no club de debate, noa clubs de lectura, nos roteiros temáticos, nas actividades do Comité UNESCO... que cada ano organiza o centro conforme ao establecido no seu proxecto lingüístico.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

O alumnado de 4º ESO participará nas actividades complementarias e extraescolares, por exemplo en:

- Saídas formativas
- Viaxes formativas
- Exposicións
- Charlas e conferencias
- Concertos
- Todas aquelas que se leven adiante polo IES ao longo do curso e que consideremos que poden contribuír á formación do alumnado.

14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Esta programación estará suxeita a revisións constantes en función das avaliacións que se fagan na aula e se debatan nas xuntanzas do departamento. Toda modificación proposta para a presente programación remitirase a inspección coa maior urxencia.

PROGRAMACIÓN DE 1º BACHARELATO CURSO 2017-2018

Índice

- 1. Introducción e contextualización**
- 2. Criterios de avaliación, contidos, obxectivos, actividades, metodoloxía e temporalización.**
- 3. Criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe , competencias clave , instrumentos de avaliación e criterios de corrección.**
- 4. Procedementos de avaliación.**
- 5. Mínimos esixibles.**
- 6. Avaliación inicial.**
- 7. Medidas de atención á diversidade**
- 8. Programa de educación en valores**
- 9. Contribución ao Plan TIC**
- 10. Contribución ao plan de convivencia**
- 11. Contribución ao proxecto lingüístico e lector**
- 12. Actividades complementarias e extraescolares.**
- 13. Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación das materias pendentas.**
- 14. Materiais e recursos didácticos incluídos os libros de texto.**
- 15. Procedementos para avaliar a propia programación.**

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A programación que presentamos para a materia de lingua galega e literatura do 1º curso de Bacharelato realízase ao abeiro do DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. Este decreto, tal e como se indica no seu título desenvolve os currículos creados para desenvolver a Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).

A programación supón un grao maior de concreción con respecto ao currículo inicial. Neste caso será de aplicación no IES Luís Seoane de Monte Porreiro. Trátase dun centro de barrio situado nas aforas de Pontevedra. Na actualidade o noso IES conta con 66 profesores e alumnos.

Neste contexto periurbano, o Instituto de Monte Porreiro, exerce como axente dinamizador, tanto da vida social e cultural do barrio como da convivencia do mesmo. Este labor torna se cabe mais importante por se tratar dun barrio onde existe unha importante multiculturalidade que coexiste cun perfil socioeconómico medio-baixo.

Esta multiculturalidade, lonxe de entenderse como un problema, é entendida dende o noso centro como un valor. Se ben, isto non quere dicir que a convivencia entre diferentes grupos étnicos e culturais, poida crear en ocasións dificultades engadidas.

Con respecto ao uso da lingua galega, variable que inflúe directamente na nosa materia, temos que dicir que as actitudes e usos son as esperables segundo a maior parte dos estudos sociolingüísticos para realidades sociais e xeográficas como na que está ubicada o noso IES.

A materia de Lingua Galega e Literatura preséntase estruturada en cinco bloques:

Bloque 1, "Comunicación oral. escoitar e falar", atende ao uso oral da lingua. Incide, sobre todo, na necesidade de que o alumnado galego teña modelos de fala adecuados e poida pór en práctica a súa lingua dentro e fóra da aula en contextos formais e informais.

- Bloque 2, "Comunicación escrita. Ler e escribir", ocúpase da comprensión e a produción escrita.

- Bloque 3, "Funcionamento da lingua", integra contidos relacionados co código e a súa organización e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua coa finalidade de capacitar para o seu uso correcto, sen concibir os coñecementos lingüísticos como un fin en si mesmo.
- Bloque 4, "Lingua e sociedade", pretende que o alumnado comprenda os procesos sociolingüísticos e identifique os prexuízos para a súa superación. Así mesmo, persegue que recoñeza e empregue termos sociolingüísticos de xeito preciso.
- Bloque 5, "Educación literaria", asume o obxectivo de facer do alumnado lectorado competente, que integre a lectura como un mecanismo de comprensión do propio eu e da sociedade ao longo de toda a súa vida, a través do achegamento á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e autoras máis salientables, recoñecendo a vinculación destes produtos literarios coa propia historia de Galiza.

A longo da seguinte programación iremos desenvolvendo cada un destes bloques en función do establecido na lexislación vixente.

Pero na lexislación tamén se establecen uns obxectivos xerais de etapa que trataremos de acadar, estes obxectivos son:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a linguacastelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CONTIDOS, OBXECTIVOS, ACTIVIDADES, METODOLOXÍA, TEMPORALIZACIÓN

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar					
§ b § d § e	§ B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais e audiovisuais de natureza diversa.	§ B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais e audiovisuais.	Ao longo do curso realizaremos para traballar os contidos deste curso as seguintes actividades:	A sociedade actual require a capacidade de enfrontarse a unha grande cantidade de información. Por este motivo o seu tratamento é un dos obxectivos do sistema educativo. Este reto concrétese na necesidade de integrar o manexo de diversos soportes e fontes, utilizando tanto medios audiovisuais coma informáticos, enfrontando o alumnado coa tarefa de busca, selección, análise e interpretación da información e axudándolle a desenvolver a súa capacidade crítica con respecto a ela.	Ao longo do curso desenvolveremos os seguintes contidos para desenvolver os contidos curriculares. NO primeiro trimestre desenvolveremos os seguintes contidos en cada unidade:
§ b § d § e	§ B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito educativo.	§ B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencias).	Exposicións Clases maxistras Traballos en grupo Proxectos de investigación	Este reto concrétese na necesidade de integrar o manexo de diversos soportes e fontes, utilizando tanto medios audiovisuais coma informáticos, enfrontando o alumnado coa tarefa de busca, selección, análise e interpretación da información e axudándolle a desenvolver a súa capacidade crítica con respecto a ela.	LINGUA E COMUNICACIÓN
§ b § d § e § h	§ B1.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (entrevistas, documentais, series e películas).	§ B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación (entrevistas, documentais, series e películas).	Lectura de libros Saídas e viaxes formativas Remuíños de ideas Resumos, esquemas e mapas conceptuais dos temas tratados na aula.	A biblioteca do centro móstrase así como un recurso cun alto valor dentro da comunidade educativa que deberemos ter	1. Sociedade e comunicación humana 2. Comunicación animal 3. Elementos que interveñen no acto de comunicación. 4. Funcións da linguaxe
§ a § b § e § m	§ B1.4. Desenvolvemento de habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	§ B1.4. Desenvolver habilidades de escoita activa, para identificar os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao texto..	E estamos bosquexando	A biblioteca do centro móstrase así como un recurso cun alto valor dentro da comunidade educativa que deberemos ter	5. Signo lingüístico: significante e significado 6. A dobre articulación da linguaxe. 7. A lingua como sistema.

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
§ d § e § g § i	§ B1.5. Producción (planificación e execución de textos orais relacionados con algún contido do currículo ou tema de actualidade) adecuada á situación comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC, así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	§ B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	unha UDI co departamento de tecnoloxía sobre a emigración.	moi en conta á hora de programar as nosas actividades docentes. Débese ter en conta igualmente a necesidade de traballar coas catro destrezas lingüísticas básicas (entender, falar, ler e escribir) dun xeito integrado, ben que é aconsellable nesta etapa darlles prioridade a aquelas que se detecten como as máis deficitarias para o noso alumnado dependendo do contexto. As materias lingüísticas, en xeral, contribúen de forma importante ao desenvolvemento e aprendizaxe do currículo por canto que son instrumentos de comunicación, soporte básico do coñecemento, vehículo para as relacións sociais e para a expresión emocional. Neste sentido, para desenvolver o currículo da materia de lingua galega e literatura,	8. As variedades lingüísticas. Os rexistros. 9. A comunicación escrita. O GALEGO COMO LINGUA ROMÁNICA. DO LATÍN AO GALEGO 1. A situación lingüística da Península antes da romanización: o substrato. 2. A <i>Gallaecia</i> romana berce do idioma. Os romanos en Galiza. 3. O superestrato. 4. O nacemento das linguas romances. 5. Palabras populares e semicultismos.
§ e § g § i	§ B1.6. Presentación oral de textos expositivos e argumentativos, do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural.	§ B1.6. Expor oralmente con rigor e claridade un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.			
§ e § h	§ B1.7. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	§ B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.			ORTOGRAFÍA. 1. Uso de b e v. 2. Prefixos ab/abs. 3. Prefixo ob. 4. Uso de s e x. 5. Acento diacrítico.
§ a § b § e § m	§ B1.8. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	§ B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.			

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
§ a § b § e	§ B1.9. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros.	§ B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.		seguiranse as orientacións metodolóxicas que pasamos a enunciar: Adoptar un enfoque principalmente comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua, que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma, tanto oralmente como por escrito, en distintas funcións e contextos de uso. Por tanto, as habilidades e estratexias lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico nin renunciar ao dominio das normas e uso gramaticais.	UN MUNDO DE LINGUAS 1. As linguas no mundo 2. A orixe do multilingüismo e a ecoloxía das linguas. 3. Conflito e diglosia. 4. Linguas maioritarias, linguas minoritarias e linguas minorizadas. 5. Funcións sociais da lingua. 6. Lingua oficial, lingua nacional e internacional 7. A realidade lingüística en Europa. 8. A diversidade lingüística no Estado Español. O catalán. O euskera. O astur-leonés ou asturiano. O aranés. O galego. 9. A presenza exterior da lingua. 10. Alusofonía. 11. Sociedades multilingües, individuos plurilingües.
§ b § d § e	§ B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.	· B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.			
§ b § e	§ B1.11. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	§ B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.			
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir					
§ b § f § h	§ B2.1. Aplicación de estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.	§ B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.		Proporcionar e traballar con textos de distinta tipoloxía e natureza, especialmente expositivos e argumentativos.	
§ b § h	§ B2.2. Planificación e produción de textos adecuados, coherentes e ben cohesionados; axustados ás normas gramaticais e ben presentados.	§ B2.2. Compoñer producións escritas planificadas adecuadas á situación e á intención comunicativa		Promover a	ORTOGRAFÍA

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
		desexada, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.		utilización da diversidade de fontes e recursos existentes para a obtención da información.	1. Uso de h. 2. Uso de h, s/xs e b/v
§ b § d § e § h	§ B2.3. Comprensión, produción e síntese de textos expositivos e argumentativos do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural (dicionarios, glosarios e enciclopedias).	§ B2.3. Comprender, producir e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.		Propiciar a implementación de procesos de busca guiada da información, tanto na biblioteca coma na internet ou noutros medios e fontes, así como a composición satisfactoria de textos utilizando distintos soportes.	O NOME 1. O substantivo. A categoría de xénero. A categoría de número. Clasificación semántica dos substantivos. 2. O adxectivo. A morfoloxía do adxectivo. A gradación do adxectivo. A comparación. Clasificación semántica dos adxectivos.
§ b § c § d § h	§ B2.4. Comprensión, produción e valoración de textos procedentes dos medios de comunicación social tanto os publicitarios como os periodísticos de carácter informativo e de opinión.	§ B2.4. Comprender, producir e valorar de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.		Propiciar non só actividades individuais, senón tamén grupais, que favorezan o intercambio respectuoso de ideas, a elaboración de discursos argumentativos e o espírito crítico e cooperativo.	O TEXTO DESCRITIVO 1. Tipoloxías dos textos descritivos. 2. Características lingüísticas da descrición.
§ b § f § h	§ B2.5. Análise dos textos descritivos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	§ B2.5. Caracterizar, identificar e producir textos descritivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.		Facer lectura, interpretación e valoración de obras literarias.	3. Ámbitos de uso dos textos descritivos.
§ b § f § h	§ B2.6. Análise dos textos expositivos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	§ B2.6. Caracterizar, identificar e producir textos expositivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.		Propiciar dinámicas que impliquen o alumnado e o leven á participación na planificación e avaliación das súas propias	ORTOGRAFÍA 1. Uso de x.
§ b § f § h	§ B2.7. Análise dos textos narrativos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	§ B2.7. Caracterizar, identificar e producir textos narrativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.			

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
§ b § f § h	§ B2.8. Análise dos textos argumentativos: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	§ B2.8. Caracterizar, identificar e producir textos argumentativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.		actividades. A metodoloxía será, pois, dinámica e participativa: fomentárase o traballo conxunto de todo o grupo-clase baixo a coordinación e orientación da profesora ou profesor. A función do docente consistirá, sobre todo, en organizar o traballo do alumnado e fomentar a aprendizaxe por descubrimento, recorrendo só o necesario ás exposicións maxistras e dinamizando o grupo-clase para que en ningún momento caia na pasividade e na recepción maquinal de contidos que se asimilan sen a máis mínima reflexión.	U4OS PRONOMES. 1. Os pronomes persoais. Formas dos pronomes persoais. 2. Os pronomes relativos. Definición e morfoloxía. Usos e valores. 3. Os pronomes interrogativos e exclamativos. Pronomes interrogativos. Pronomes exclamativos.
§ b § f § h	§ B2.9. Análise dos textos dialogados: intención comunicativa, estrutura formal e de contido, e características lingüísticas.	§ B2.9. Caracterizar, identificar, analizar e producir textos dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.			O TEXTO DIALOGAL 1. Características lingüísticas e formais. 2. Tipoloxía dos textos dialogais. 3. Principais tipos de textos dialogais. 4. Estrutura da conversa. 5. As regras da conversa. A cooperación e a cortesía
§ b § e § f § h	§ B2.10. Busca e selección de información procedente de fontes bibliográficas ou dixitais e posterior organización e revisión dos textos cos recursos que ofrecen as TIC.	§ B2.10. Planificar, producir e revisar textos de investigación a partir da información obtida en fontes impresas e dixitais e con axuda dos recursos que ofrecen as TIC.			
Bloque 3. Funcionamento da lingua					
§ e	§ B3.1. Coñecemento e reflexión sobre os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e disciplinas lingüísticas.	§ B3.1. Verificar o coñecemento formal e a capacidade de reflexión sobre a lingua que posúe o alumnado.			
§ a § b § e	§ B3.2. Coñecemento dos diferentes rexistros lingüísticos e dos factores que inciden no uso da lingua en distintos ámbitos e valoración da importancia de utilizar o rexistro adecuado en relación coa situación comunicativa.	§ B3.2. Recoñecer e utilizar os diferentes rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais valorando a importancia de usar o rexistro axeitado a cada momento.		O método basearase fundamentalmente na lectura, análise, comentario e produción de textos de diversos tipos. Aproveitando o método de ensino	ORTOGRAFÍA 1. Grupos CC e CT
§ a	§ B3.3. Producción de textos escritos ou orais de diferentes	§ B3.3. Producir textos escritos ou			

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
§ b § c § e	xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.		unitario da lingua e a literatura, procurarase en ocasións a coincidencia de textos para análise literaria e para análise lingüística; ademais, empregaranse outros textos non literarios para recoñecer e analizar os procesos de construción textual co obxectivo de que o alumnado elabore os seus propios textos conforme eses procedementos construtivos.	2. Acentuación. 3. Uso de maiúsculas minúsculas 2º Trimestre
§ e	§ B3.4. Caracterización morfolóxica, semántica e sintáctica do substantivo e do adxectivo.	§ B3.4. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e valores nos textos.			AS PALABRAS ADNOMINAIS. 1. O artigo. Usos e valores do artigo. 2. O demostrativo. Colocación, usos e valores. 3. O posesivo. Colocación, usos e valores.
§ e	§ B3.5. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes (artigo, demostrativo, posesivo, interrogativos, exclamativos, cuantificadores e identificadores).	§ B3.5. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.			4. Identificadores, ordinais e cuantificadores. Os pronomes identificadores. Os pronomes ordinais. Os pronomes cuantificadores.
§ e	§ B3.6. Recoñecemento, descrición e uso da categoría verbal e das perífrases verbais.	§ B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do verbo e as perífrases verbais e explicar os seus usos e valores nos textos.			O TEXTO EXPOSITIVO
§ e	§ B3.7. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos conectores textuais.	§ B3.7. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.			1. Tipoloxía dos textos expositivos. 2. Características dos textos expositivos.
§ e	§ B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do	§ B3.8. Recoñecer e identificar os trazos			3. A linguaxe científica

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Obxectivos	Contidos	Craterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
	adverbio e das locucións adverbiais.	característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.			didáctica. ORTOGRAFÍA
§ e	§ B3.9. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	§ B3.9. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.			1. Sufixos <i>-ente</i> , <i>-inteiente</i> . 2. Uso do h. 3. Abreviaturas. 4. Desviacións da norma.
§ b § e § h	§ B3.10. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	§ B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.			5. Acentuación. 6. Uso de b e v. O VERBO. 1. Definición e clasificación. 2. Estrutura xeral. 3. Verbos regulares, semirregulares e irregulares.
§ b § e	§ B3.11. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	§ B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de			4. Modos e tempos verbais. O TEXTO NARRATIVO

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
		textos.			
	Bloque 4. Lingua e sociedade				
§ p	§ B4.1. Funcións sociais da lingua.	§ B4.1. Distinguir as funcións sociais da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.			1. Características formais do texto narrativo. 2. Trazos lingüísticos.
§ p	§ B4.2. Diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica. § B4.3. A lusofonía. § B4.4. Multilingüismo e plurilingüismo. Lingua minoritaria e lingua minorizada. Conflito lingüístico e diglosia. Ecolingüismo.	§ B4.2. Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica, determinar o papel da lusofonía, distinguir conceptos básicos de contacto de linguas e describir os fundamentos do ecolingüismo.			ORTOGRAFÍA 1. Uso do guión. 2. Terminacións -eu/-e 3. Abreviaturas.
§ p	§ B4.5. Historia da lingua: do latín ao galego; situación lingüística da Península antes da romanización; substrato e o estrato latino (principais evolucións fonéticas do latín ao galego). A Romanización e o nacemento das linguas romances; o superestrato.	§ B4.3. Describir a historia da lingua do latín ao galego e distinguir os elementos constitutivos deste.			ADVERBIOS, PREPOSICIÓNS E CONXUNCIÓNS 1. Adverbios. Definición e caracterización. Locucións adverbiais. Clasificación dos adverbios e locucións adverbiais.
§ p	§ B4.6. Cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e as familias léxicas irregulares.	§ B4.4. Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.			2. Preposicións. 3. Conxuncións.
§ p	§ B4.7. Historia da lingua: o galego antigo (Idade Media), emerxencia e declive, características lingüísticas, contexto histórico e cultural, e	§ B4.5. Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do			COMENTARIO CRÍTICO DE TEXTOS ORTOGRAFÍA

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
	situación sociolingüística.	galego antigo, o seu contexto e identifícalo en textos.			1. Uso de h, s/x e b/v.
§ p	§ B4.8. Historia da lingua: galego medio; dialectalización da lingua (séculos XVI, XVII e XVIII); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	§ B4.6. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describir o seu contexto e identifícalo en textos.			INTRODUCCIÓN XERAL Á LITERATURA GALEGA 1. Que é <i>literatura</i> ? 2. A que chamamos <i>literatura galega</i> ?
§ p	§ B4.9. Historia da lingua: galego moderno (desde o século XIX ata 1916); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas.	§ B4.7. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916), describir o seu contexto e identifícalo en textos, elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos anteriores a 1916.			3. Claves na conformación do sistema literario galego. 4. Periodización da literatura galega. 5. Axentes do panorama literario. O COMENTARIO DE TEXTOS LITERARIOS
Bloque 5. A literatura.					
§ e § n	§ B5.1. Definición dos conceptos "literatura" e "texto literario", caracterización dos diferentes xéneros e análise dos seus principais recursos formais e descrición da cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	§ B5.1. Definir "literatura" e "texto literario", caracterizar os diferentes xéneros e analizar os seus principais recursos formais e describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.			1. Comentario de textos poéticos. 2. Comentario de textos narrativos. 3. Comentario de textos teatrais.

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso					
Objetivos	Contidos	Crterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
§ e § n	§ B5.2. Definición de "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, relación histórica da súa vitalidade e mais das principais manifestacións e compilacións realizadas nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	§ B5.2. Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, historiar a súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.			3º Trimestre A literatura medieval. OS SÉCULOS ESCUROS E O PRE-REXURDIMENTO. 1. Os Séculos Escuros A situación política. A demografía. Imaxe de Galiza e dos galegos durante os Séculos Escuros. Situación sociolingüística. As orixes do conflito lingüístico.
§ e § n	§ B5.3. A literatura medieval: contextualización sociohistórica e sociolingüística das súas orixes, definición das características principais e análise da lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	§ B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura medieval: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, definir as características principais e analizar a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.			2. A reivindicación lingüística na Ilustración e no Pre-rexurdimento de Galiza baixo o absolutismo dos Borbóns. Os Ilustrados e o renacer da conciencia galega. Situación sociolingüística no século XVIII. A formación dos prexuízos lingüísticos. Os ilustrados e o despertar da conciencia lingüística.
§ e § d § n	§ B5.4. Lectura de textos significativos da literatura medieval, identificación das súas características temáticas e formais e relación destas co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	§ B5.4. Ler textos significativos da literatura medieval, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.			A LITERATURA GALEGA NOS SÉCULOS ESCUROS 1. A literatura oral e popular. O Cancioneiro popular. A narrativa oral.
§ e § n	§ B5.5. A literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualización sociohistórica e sociolingüística da produción	§ B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII):			2. As manifestacións literarias cultas nos

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 1º Curso

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Actividades	Metodoloxía	Temporalización
	desta etapa, e descrición e análise das obras e os/as autores/as principais.	contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente a produción desta etapa, e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais.			Séculos Escuros. Poesía. Teatro. Prosa
§ e § d § n	§ B5.6. Lectura de textos significativos da literatura do galego medio, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	§			3. A literatura ilustrada pre-renacentista. Os ilustrados, literatos en galego. A literatura política anti-francesa e antiabsolutista.
§ e § n	§ B5.7. A literatura do Rexurdimento: contextualización sociohistórica e sociolingüística da produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e descrición e análise das obras e os/as autores/as principais deste período.				O Redurdimento. Rosalía Pondal Curros.
§ e § d § n	§ B5.8. Lectura de textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.				

3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, MÍNIMOS ESIXIBLES, COMPETENCIAS CLAVE, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN, CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Craterios de corrección
§ B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais e audiovisuais.	§ LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	§ CLL	A avaliación realizarase a través de probas obxectivas (exames e rúbricas de se levar adiante a UDI). Neste nivel de bacharelato realizaremos 2 probas obxectivas por trimestre que suporán o 70 % da nota. O 30 % restante avaliarase a través da actividades da aula (10%) da actitude e dos traballo de investigación que realice o alumno.	Nas probas obxectivas avaliaremos o adqusión dos contidos curriculares en función do grao de consecución dos estándares. Así mesmo valorarase a coherencia, cohesión, e adecuación na escrita así como un dominio da ortografía e a sintaxe propia do nivel educativo.
	§ LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	§ LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	§ CCL § CAA		
	§ LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.		§ CCL § CAA		
§ B1.2. Comprender, interpretar e valorar	§ LGB1.2.1. Sintetiza o contido dun texto ou		§ CCL § CAA		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencias).	responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.				
	§ LGB1.2.2. Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	LGB1.2.2. Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	§ CCL § CSC		
	§ LGB1.2.3. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.		§ CAA		
	§ LGB1.2.4. escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.		§ CAA		
§ B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación (entrevistas, documentais, series	§ LGB1.3.1. Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas,		§ CCL § CSC § CCE		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
e películas).	documentais, series e películas).				
	§ LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	§ LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	§ CCL § CSC		
	§ LGB1.3.3. Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	§ LGB1.3.3. Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	§ CCL § CAA § CSC		
§ B1.4. Desenvolver habilidades de escoita activa, para identificar os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao texto..	§ LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	§ LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	§ CCL		
	§ LGB1.4.2. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.		§ CSC		
	§ LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos		§ CSC § CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.		§ CSIEE		
§ B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.	§ LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	§ LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	§ CAA § CCL		
	§ LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.		§ CAA § CSIEE		
	§ LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	§ LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	§ CCL		
	§ LGB1.5.4. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.		§ CCL § CSC		
	§ LGB1.5.5. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e		§ CCL § CSC § CSIEE		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.				
	§ LGB1.5.6. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	§ LGB1.5.6. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	§ CAA § CD § CCL		
§ B1.6. Expor oralmente con rigor e claridade un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	§ LGB1.6.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	§ LGB1.6.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	§ CCL		
	§ LGB1.6.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.		§ CCL		
	§ LGB1.6.3. Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.		§ CCL § CSC		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	§ LGB1.6.4. Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	§ LGB1.6.4. Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	§ CSC § CSIEE		
§ B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	§ LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	§ LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	§ CCL § CSC		
	§ LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).		§ CCL		
	§ LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais expresións propias		§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.				
	§ LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.		§ CCL		
§ B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	§ LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	§ LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	§ CCL § CSC § CSIEE		
	§ LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	§ LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	§ CCL § CSC § CSIEE		
§ B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.	§ LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas		§ CAA § CCL § CSC § CSIEE		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	informais.				
· B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.	§ LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.		§ CCL § CAA		
	§ LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.		§ CAA § CSEIEE		
§ B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	§ LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	§ LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	§ CCL § CAA		
	§ LGB.1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente		§ CAA		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.		§ CCL § CSC		
	§ LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.		§ CAA § CCL § CSC		
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir					
§ B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.	§ LGB2.1.1. Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.		§ CCL § CAA		
	§ LGB2.1.2. Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.	§ LGB2.1.2. Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.	§ CCL § CSC		
	§ LGB2.1.3. Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.	§ LGB2.1.3. Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.	§ CCL		
	§ LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos,		§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.		§ CD § CAA		
§ B2.2. Compoñer producións escritas planificadas adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.	§ LGB2.2.1. Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.		§ CCL		
	§ LGB2.2.2. Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.		§ CCL		
	§ LGB2.2.3. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.		§ CCL § CSC		
	§ LGB2.2.4. Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística.		§ CCL		
	§ LGB2.2.5. Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	§ LGB2.2.5. Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	§ CCL		
§ B2.3. Comprender, producir e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de	§ LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de		§ CCL § CD § CAA		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
tema especializado do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaíos).				
	§ LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	§ LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	§ CCL		
	§ LGB2.3.3. Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.	§ LGB2.3.3. Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.	§ CCL		
	§ LGB2.3.4. Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da		§ CCL § CAA		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencia s clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	autor/a, do tema e do xénero textual.				
	§ LGB2.3.5. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	§ LGB2.3.5. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	§ CCL		
	§ LGB2.3.6. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.		§ CCL		
§ B2.4. Comprender, producir e valorar de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	§ LGB2.4.1. Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.		§ CCL § CSC		
	§ LGB2.4.2. Interpreta as mensaxes publicitarias e reconece os elementos de persuasión dos anuncios.		§ CCL § CSC		
	§ LGB2.4.3. Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.		§ CCL § CSC		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
§ B2.5. Caracterizar, identificar e producir textos descriptivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	LGB2.5.1. Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descriptivos e produce outros textos similares.		§ CCL		
§ B2.6. Caracterizar, identificar e producir textos expositivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	§ LGB2.6.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.		§ CCL		
§ B2.7. Caracterizar, identificar e producir textos narrativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	§ LGB2.7.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.		§ CCL		
§ B2.8. Caracterizar, identificar e producir textos argumentativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.	§ LGB2.8.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.		§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
§ B2.9. Caracterizar, identificar, analizar e producir textos dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.	§ LGB2.9.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados.		§ CCL		
§ B2.10. Planificar, producir e revisar textos de investigación a partir da información obtida en fontes impresas e dixitais e con axuda dos recursos que ofrecen as TIC.	§ LGB2.10.1. Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.		§ CCL § CD § CAA		
	§ LGB2.10.2. Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.		§ CCL § CD		
	§ LGB2.10.3. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.		§ CCL § CD		
§ B3.1. Verificar o coñecemento formal e a capacidade de reflexión sobre a lingua que posúe o	§ LGB3.1.1. Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos	§ LGB3.1.1. Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e	§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
alumnado.	alunos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.	analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.			
	§ LGB3.1.2. Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.	§ LGB3.1.2. Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.	§ CCL		
§ B3.2. Recoñecer e utilizar os diferentes rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais valorando a importancia de usar o rexistro axeitado a cada momento.	§ LGB3.2.1. Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.		§ CCL		
	§ LGB3.2.2. Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.		§ CCL		
			§ CSC		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
§ B3.3. Producir textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	§ LGB3.3.1. Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	§ LGB3.3.1. Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	§ CCL § CSIEE § CAA		
§ B3.4. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e valores nos textos.	§ LGB3.4.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.	§ LGB3.4.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.	§ CCL § CAA		
§ B3.5. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.	§ LGB3.5.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.		§ CCL § CAA		
§ B3.6. Recoñecer e identificar os	§ LGB3.6.1. Identifica e explica	§ LGB3.6.1. Identifica e	§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
trazos característicos da categoría gramatical do verbo e as perífrases verbais e explicar os seus usos e valores nos textos.	os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	§ CAA		
§ B3.7. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.	§ LGB3.7.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.		§ CCL § CAA		
§ B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.	§ LGB3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.		§ CCL § CAA		
§ B3.9. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos	§ LGB3.9.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros	§ LGB3.9.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual,	§ CCL § CAA		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
textos.	compoñentes.	así como con outros compoñentes.			
§ B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais enos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	§ LGB3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		§ CCL § CAA § CD		
§ B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	§ LGB3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	§ LGB3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	§ CCL § CAA		
§ B4.1. Distinguir as funcións sociais	§ LGB4.1.1. Distingue as		§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.	funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.		§ CSC		
§ B4.2. Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica, determinar o papel da lusofonía, distinguir conceptos básicos de contacto de linguas e describir os fundamentos do ecolingüismo.	§ LGB4.2.1. Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	§ LGB4.2.1. Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	§ CCL § CSC § CCEC		
	§ LGB4.2.2. Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.		§ CCL § CSC § CCEC		
	§ LGB4.2.3. Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	§ LGB4.2.3. Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	§ CCL § CSC § CCEC		
§ B4.3. Describir a historia da lingua do latín ao galego e distinguir os	§ LGB4.3.1. Describe a romanización e o nacemento das		§ CCL		

Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencia s clave	Instrumentos de Avaliación	Crterios de corrección
elementos constitutivos deste.	linguas romances.				
	§ LGB4.3.2. Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).	§ LGB4.3.2. Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).	§ CCL § CSC		
§ B4.4. Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.	§ LGB4.4.1. Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.	§ LGB4.4.1. Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.	§ CCL		
	§ LGB4.4.2. Distingue as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.		§ CCL		
§ B4.5. Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego antigo, o seu contexto e identificalo en textos.	§ LGB4.5.1. Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	§ LGB4.5.1. Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	§ CCL		
	§ LGB4.5.2. Describir o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.	§ LGB4.5.2. Describir o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación	§ CCL § CSC		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
		sociolingüística.			
	§ LGB4.5.3. Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.		§ CCL		
§ B4.6. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describir o seu contexto e identificalo en textos.	§ LGB4.6.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.	§ LGB4.6.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.	§ CCL		
	§ LGB4.6.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.	§ LGB4.6.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.	§ CCL § CSC		
	§ LGB4.6.3. Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.		§ CCL § CSC		
	§ LGB4.6.4. Identifica o galego medio en documentos non literarios e		§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	literarios.				
§ B4.7. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916), describir o seu contexto e identificalo en textos, elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos anteriores a 1916.	§ LGB4.7.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).	§ LGB4.7.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).	§ CCL		
	§ LGB4.7.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.	§ LGB4.7.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.	§ CCL § CSC		
	§ LGB4.7.3. Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.		§ CCL § CSC		
	§ LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.	§ LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.	§ CCL		
	§ LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que	§ LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en	§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
	se describen e analizan textos anteriores a 1916.	grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.			
§ B5.1. Definir "literatura" e "texto literario", caracterizar os diferentes xéneros e analizar os seus principais recursos formais e describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	§ LGB5.1.1. Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	§ LGB5.1.1. Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	§ CCL		
	§ LGB5.1.2. Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.	§ LGB5.1.2. Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.	§ CCL		
	§ LGB5.1.3. Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	§ LGB5.1.3. Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	§ CCL		
§ B5.2. Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, historiar a súa vitalidade e mais as principais	§ LGB5.2.2. Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus	§ LGB5.2.2. Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral	§ CCL		

Craterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencia s clave	Instrumentos de Avaliación	Craterios de corrección
manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	principais trazos formais, estruturais e temáticos.	e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.			
§ B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura medieval: contextualizar sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, definir as características principais e analizar a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	§ LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.		§ CCL		
§ B5.4. Ler textos significativos da literatura medieval, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	§ LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	§ LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	§ CCL		
§ B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualizar	§ LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e		§ CCL		

Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Critérios de corrección
sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais.	sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.				
§ B5.6. Ler textos significativos da literatura do galego medio, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	§ LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	§ LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	§ CCL		
§ B5.7. Identificar, analizar e describir a literatura do Rexurdimento: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais deste período.	§ LGB5.7.1. Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describir e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.		§ CCL		
§ B5.8. Ler textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento	§ LGB5.8.1. Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do	§ LGB5.8.1. Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do	§ CCL		

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles	Competencias clave	Instrumentos de Avaliación	Criterios de corrección
pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificando as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.	Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			

4. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Realizarase unha avaliación continua, xa que unha materia de carácter instrumental como é o caso da de Lingua e Literatura Galega debe manter ese sistema pola imposibilidade de illar uns obxectivos de outros. A profesora ou profesor realizará unha avaliación inicial ao principio de curso. Esta avaliación inicial será completada coa avaliación formativa, que se realizará durante todo o curso recollendo constantemente información sobre a marcha do alumnado e da que formarán parte todas as actividades levadas a cabo ao longo de cada período avaliador. Con carácter xeral, haberá probas que serán consontes coa metodoloxía de traballo e as actividades desenvolvidas. Así mesmo haberá actividades de recuperación para o alumnado que non acade o grao mínimo dos indicadores de logro no tempo dos períodos avaliadores trimestrais. Será a profesora ou profesor quen decida no seu momento o sistema que empregará para recuperación do alumnado por medio dun procedemento que non contradiga o sistema de avaliación continua.

Completarase cunha avaliación sumativa, que valorará ao final do curso o grao de consecución obtido polo alumno respecto aos obxectivos previstos. En caso de non alcanzar estes

obxectivos, existirá un exame de setembro onde obrigatoriamente se acudirá para examinarse de toda a materia.

Na cualificación final influirán o grao de asimilación de contidos por parte do alumno/a (criterio este básico e fundamental); o seu comportamento xeral; a actitude de traballo, interese e respecto amosada na clase durante todo o curso; a súa asistencia regular ás aulas e, finalmente, as lecturas e traballos realizados. A realización das lecturas obrigatorias marcadas para cada curso e nivel será condición *sine qua non* para a obtención do aprobado. A realización de lecturas e traballos con carácter voluntario por parte do alumnado será tida en conta na súa cualificación final.

Para a avaliación terase en conta, loxicamente:

- O seguimento da alumna/o día a día a través do caderno e das actividades cotiás, así como a súa actitude na aula suporá un máximo do 10% da cualificación final.
- As probas e traballos efectuados para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias: máximo do 10% da cualificación da avaliación.
- As probas, tanto orais como escritas, realizadas ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a e o seu grao de logro dos obxectivos suporán un máximo do 80% da cualificación final.
- A avaliación aprobarase cunha cualificación mínima de 5.

Os/as alumnos/as que non alcancen este mínimo teñen a posibilidade de realizar nas semanas seguintes á avaliación aquelas probas ou actividades propostas polo profesorado para facelo, así como modificar actitudes ou hábitos de traballo na avaliación seguinte.

A nota de xuño será a mesma da 3ª, dado o carácter continuo da avaliación. Para aqueles que non superen a materia en xuño, haberá un exame extraordinario no mes de setembro relativo aos estándares que será valorado cunha cualificación máxima de 10 e na que non se realizarán preguntas arredor dos libros de lectura obrigatorios.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

5. MÍNIMOS ESIXIBLES

Os mínimos esixibles figuran na táboa anterior.

6. PROCEDEMENTO PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL

A avaliación inicial realizarase a través dunha proba obxectiva consistente nun comentario de texto e unha proposta de redacción contextualizada.

7. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para atender a diversidade e os diferentes ritmos de aprendizaxe da aula implementaremos as diferentes medidas establecidas na lexislación vixente. ACI, Plans de Mellora e reforzos educativos.

Así mesmo estaremos en contacto permanente co departamento de orientación para traballar coas diferentes necesidades que xurdan ao longo do curso.

8. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

A lexislación vixente establece que a educación en valores debe ser un referente fundamental no proceso de ensino aprendizaxe. Esta debe ter un carácter transversal e estar presentes en todo momento na nosa materia. Prestaremos especial atención aos seguintes aspectos:

- Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

- Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

9. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

Ao longo de todo o curso estaremos en contactos con ferramentas dixitais e tecnoloxías da comunicación á hora de realizar proxectos de investigación, presentacións e redacción de textos co fin de contribuír ao desenvolvemento da competencia dixital.

10. CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Partindo dos obxectivos establecidos neste plan (*DECRETO 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar*). No artigo 3º deste decreto establécese o seguinte:

Artigo 3. Principios informadores e fins das normas de convivencia

1. A convivencia nos centros docentes de niveis non universitarios sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia deberá ter como referentes xerais os principios establecidos pola Constitución española e as leis orgánicas que a desenvolvan, o Estatuto de autonomía de Galicia e a lexislación que del dimana, en especial a Lei 4/2011, así como a Declaración Universal dos Dereitos Humanos e os tratados e acordos internacionais en materia educativa ratificados por España.

2. En particular, a convivencia nos centros docentes orientarase aos seguintes fins, que informarán a súa interpretación e aplicación:

a) A garantía dun ambiente educativo de respecto mutuo que faga posible o cumprimento dos fins da educación e que permita facer efectivo o dereito e o deber de aproveitar de forma óptima os recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado no posto escolar.

b) A educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas.

c) A prevención e o tratamento das situacións de acoso escolar mediante medidas eficaces.

d) O recoñecemento ao profesorado, en especial aos membros dos equipos directivos dos centros docentes, das facultades precisas para previr e corrixir as condutas contrarias á convivencia, así como da protección xurídica axeitada ás súas funcións.

e) A corresponsabilidade das nais e dos pais ou das titoras ou titores no mantemento da convivencia nos centros docentes, como un dos principais deberes que lles corresponden en relación coa educación dos seus fillos ou fillas, pupilos ou pupilas.

f) A promoción da resolución pacífica dos conflitos e o fomento de valores, actitudes e prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas.

g) O avance no respecto entre todos os membros da comunidade educativa e na mellora da convivencia escolar.

h) A promoción da sensibilización dos distintos sectores que interveñen na educación sobre a importancia da convivencia como parte fundamental para o desenvolvemento persoal e social do alumnado

Polo tanto, nesta programación levaremos adiante todas e cada unha dos aspectos que se desenvolven no plan de convivencia do centro e da lexislación vixente, para contribuír ao plan de convivencia. Deste xeito trateremos de fomentar o respecto, a sensibilización co outro e a resolución pacífica de conflitos de xeito transversal nas nosas aulas, tanto a través da creación dun ambiente de traballo respectuoso e agradable como a través dos programas específicos propostos no proxecto de convivencia do IES Luís Seoane.

11. CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO E LECTOR DE CENTRO

O Departamento de Lingua Galega, o ENDL e o Equipo de Biblioteca traballan coordinados en boa parte de xeito interdisciplinar; neste sentido, a contribución da materia de lingua e literatura galega ao proxecto de centro é fundamental xa que compartimos unha boa parte dos obxectivos. Incentivamos, pois, a participación do alumnado nas saídas, nas publicacións, no club de

debate, noa clubs de lectura, nos roteiros temáticos, nas actividades do Comité UNESCO... que cada ano organiza o centro conforme ao establecido no seu proxecto lingüístico.

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Os alumnos de 1º Curso de bacharelato participarán en diversas actividades propostas e organizadas tanto polo departamento de lingua galega como polo ENDL e o Comité UNESCO, ou o Equipo de Biblioteca ou calquera outro departamento co que poidamos realizar acción de carácter interdisciplinas.

Entre as actividades complementarias e extraescolares, haberá:

- Saídas formativas
- Viaxes formativos
- Exposicións
- Charlas e conferencias
- Concertos
- Todas aquelas que se leven adiante polo IES ao longo do curso e que consideremos que poden contribuír á formación do alumnado.

13. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES

Non temos alumnos/as coa materia pendentes neste nivel.

14. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

En canto aos **materiais**, traballarase con libro de texto (*Lingua e Literatura 1º Bacharelato*, da autoría de Isabel González Avión, Emilio Xosé Ínsua López e Ramón Rocamonde Gómez, publicado polo Consorcio Editorial Galego con ISBN 978-84-9995-169-0), que as alumnas e

alumnos manexarán de xeito bastante autónomo, facendo as súas consultas guiados polo/a profesor/a, realizando as actividades e comentarios de texto que nel se propoñen e, finalmente, elaborando as súas propias notas, guións, resumos e esquemas para desenvolver os distintos temas.

O libro de texto será completado con material moi diverso e en distintos soportes:

- Fichas de traballo e cadernos de traballo.
- Presentacións dixitais preparadas pola profesora/profesor ou polo propio alumnado.
- Fontes bibliográficas diversas, como dicionarios enciclopédicos, coleccións de historia de Galiza e de historia universal, coleccións de arte, atlas xeográficos, libros de divulgación...
- Vídeos en DVD ou na Rede.
- Páxinas Web e blogs sobre aspectos literarios, históricos ou sobre temas de actualidade.
- Selección de artigos de prensa impresa ou dixital ou de documentos referidos á actualidade.
- Obras literarias axeitadas á idade e madurez intelectual do alumnado.
- Selección de textos literarios (poéticos, narrativos e teatrais) para a súa lectura e análise.
- Murais temáticos.

15. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Esta programación estará suxeita a revisións constantes en función das avaliacións que se fagan na aula e de debatan nas xuntanzas do departamento. Toda modificación proposta para a presente programación remitirase a inspección coa maior urxencia.

PROGRAMACIÓN DE 2º BACHARELATO

curso 2017/18

ÍNDICE

- 1. Introducción e contextualización**
- 2. Obxectivos, Contidos, Criterios de avaliación, Estándares de aprendizaxe, Competencias clave, Mínimos esixibles, Temporalización.**
- 3. Metodoloxía.**
- 4. Criterios de cualificación.**
- 5. Materiais e recursos didácticos.**
- 6. Procedementos e instrumentos de avaliación.**
- 7. Educación en valores.**
- 8. Atención á diversidade.**
- 9. Tratamento da información e competencia dixital.**

SEGUNDO CURSO DE BACHARELATO

1. Introducción e contextualización

A programación que presentamos para a materia de lingua galega e literatura do 1º curso de Bacharelato realízase ao abeiro do DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia. Este decreto, tal e como se indica no seu título desenvolve os currículos creados para desenvolver a Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE).

Ademais do dito en apartados anteriores no referente á contextualización do alumnado do noso IES, é importante engadir que durante o presente curso contamos cun único grupo de 2º de bacharelato con trinta mozos e mozas particularmente activos e participativos nas actividades do centro, dos cales tres son repetidores (cinco persoas optaron polo bacharelato de HH; seis, polo de CCS; e dezanove, polo de CC).

A materia de Lingua Galega e Literatura preséntase, en todos os cursos das etapas de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato, estruturada en cinco bloques, o que non debe implicar que a actividade docente se corresponda con esta ordenación, senón que, pola contra, se deben producir múltiples conexións entre todos eles.

- O bloque 1, "Comunicación oral. escoitar e falar" atende ao uso oral da lingua, e este é obxecto de observación e de análise para recoñecer as normas que rexen o intercambio comunicativo, para observar as estratexias que usan os/as falantes para se comunicar satisfactoriamente, así como as que empregan para comprender ou para producir mensaxes orais. Non obstante, este bloque incide, sobre todo, na necesidade de que o alumnado galego teña modelos de fala adecuados e poida pór en práctica a súa lingua dentro da aula en contextos formais e informais. A realidade sociolingüística de cada centro docente determinará a atención que o profesorado deberá dedicar na aula a este bloque, para que o alumnado poida cumprir adecuadamente cos estándares de aprendizaxe descritos.

- O bloque 2, "Comunicación escrita. Ler e escribir" ocúpase da comprensión e a produción escrita. O alumnado debe ser quen de entender textos de diferente complexidade e xénero, e extraer as ideas explícitas e implícitas no texto co fin de elaborar o seu propio pensamento crítico e creativo. Comprender un texto implica pór en marcha unha serie de estratexias de lectura que deben practicarse na aula e proxectarse a todas as esferas da vida e a calquera tipo de lectura: ler para obter información, para aprender a propia lingua e por pracer. Igualmente, a produción escrita significará procurar para cada situación o tipo de texto, adecuando, planificando e redactando, atendendo a aspectos diversos, e revisando a escrita final.

-O bloque 3, "Funcionamento da lingua" integra contidos relacionados co código e a súa organización, e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua, coa finalidade de servir de base para o seu uso correcto, afastándose da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como fin en si mesmo.

- O bloque 4, "Lingua e sociedade" céntrase na necesidade de que o alumnado coñeza, explique e valore o plurilingüismo como unha situación habitual e enriquecedora para todos os individuos. Do mesmo xeito, incídese na identificación e superación dos prexuízos e na pertinencia de que o alumnado recoñeza e empregue termos sociolingüísticos precisos.

-O bloque 5, "Educación literaria" asume o obxectivo de facer dos alumnos e as alumnas lectores e lectoras competentes, con implicación nun proceso de formación de lectura que continúe ao longo de toda a vida. Ademais, o alumnado achegarase á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e as súas autoras máis salientables, e recoñecerá a vinculación destes produtos literarios coa historia de Galicia. O tratamento de todos estes contidos ten que abordarse desde unha óptica competencial, valorando as relacións que cada un ten coas competencias clave, que aparecen especificadas, a partir dos estándares de aprendizaxe avaliábeis, neste currículo. A avaliación terá que ser coherente coa diversidade de contidos traballados e, daquela, ter en conta os contidos abordados nos cinco bloques en que se estrutura este currículo. Do mesmo xeito, deberá ser unha avaliación competencial, que teña en conta a relación que se establece no currículo entre os estándares de aprendizaxe detallados en cada bloque, coas competencias clave.

2. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE, COMPETENCIAS CLAVE, TEMPORALIZACIÓN, MÍNIMOS ESIXIBLES

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización			
Bloque 1. Comunicación oral: falar e escoitar									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais e audiovisuais de natureza diversa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais, audiovisuais e a situación en que se desenvolven. Captar o sentido global, a intención do discurso, a mensaxe e as súas ideas principais e secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ C ▪ L 	si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre 			
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais. 				<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ C ▪ L 	non	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza. 						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ CA ▪ A 	si	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre 			

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
▪ i	textos expositivos e argumentativos sobre temas especializados do ámbito educativo.	charlas, presentacións e videoconferencia).	temas especializados do ámbito educativo).			
			▪ LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	▪ CA A	non	▪ 1º trimestre
			▪ LGB1.2.3. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	▪ C CL ▪ CA A	▪ non	▪ 1º trimestre
▪ d ▪ e ▪ g ▪ h	▪ B1.3. Comprensión interpretativa e valoración de textos orais procedentes dos medios de comunicación social (xéneros informativos e de opinión, e da publicidade).	▪ B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais xornalísticos e publicitarios.	▪ LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.	▪ C CL ▪ CA A	▪ non	▪ 1º trimestre
			▪ LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.	▪ C CL ▪ CA A ▪ CS C	▪ non	▪ 1º trimestre
			▪ LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.	▪ C CL ▪ CS C	▪ non	▪ 1º trimestre
			▪ LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios.	▪ CA A ▪ C CL	▪ non	▪ 1º trimestre
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B1.4. Desenvolvemento das habilidades de escoita activa, cunha actitude de interese, de cooperación e de respecto.	▪ B1.4. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como as normas de cortesía, nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	▪ LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	▪ C CL	▪ si	▪ 1º trimestre
			▪ LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	▪ CS C ▪ CA A	▪ si	▪ 1º trimestre
			▪ LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	▪ C CL ▪ CS C ▪ CS IE E	▪ si	▪ 2º trimestre
▪ d	▪ B1.5.	▪ B1.5. Realizar producións orais	▪ LGB1.5.1. Planifica os seus	▪ CA	▪ non	▪ 2º

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ m 	<p>Produción (planificación e execución de textos orais relacionados con algún contido do currículo ou tema de actualidade) adecuada á situación comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC, así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.</p>	<p>planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.</p>	<p>textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A ▪ C ▪ CL 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA ▪ A 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínquese ao tema e non divaga. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ CS ▪ C ▪ CS ▪ IE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ CS ▪ IE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ IE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ D ▪ C ▪ CL ▪ CA ▪ A 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Produción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
	cohesión e corrección.		colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).			
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> si 	<ul style="list-style-type: none"> 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> si 	
<ul style="list-style-type: none"> e g h i 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Exposición oral de textos expositivos e argumentativos do ámbito educativo e de divulgación científica e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Expor oralmente, con rigor e claridade, un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 2º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 2º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> a b e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL CA A CS C 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL CS C 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> a b c e m 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Participación en interaccións orais sobre temas de interese persoal ou social ou asuntos da vida cotiá, en diferentes rexistros. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL CS C CS IE E 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> b d e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Aplicación dos coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer, en exposicións orais propias e alleas, as dificultades expresivas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica 	<ul style="list-style-type: none"> CA A C CL 		<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
	recoñecemento en exposicións orais propias e alleas das dificultades expresivas.		interferencias lingüísticas e desviacións da norma.			
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo. 	<ul style="list-style-type: none"> CA A 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> e 	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Participación nas producións orais cunha fonética e prosodia correcta, valoración desta pronuncia e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL CA A 	<ul style="list-style-type: none"> si 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL CS C 	<ul style="list-style-type: none"> si 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL CS C 	<ul style="list-style-type: none"> si 	<ul style="list-style-type: none"> 3º trimestre
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir						
<ul style="list-style-type: none"> b d f h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprensión e produción de textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial con axuda de estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para interpretar e producir textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais. LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL C CA 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 1º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 1º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> si 	<ul style="list-style-type: none"> 1º trimestre
			<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> C CL C D CA A 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 1º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> b f 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Planificación, produción e revisión de textos de distintos ámbitos adecuados, coherentes e 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde 	<ul style="list-style-type: none"> C CL 	<ul style="list-style-type: none"> non 	<ul style="list-style-type: none"> 1º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
▪ h	ben cohesionados; axustados ás normas morfolóxicas e gramaticais e ben presentados.	situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.	predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final.			
			▪ LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	▪ C CL ▪ CS C	▪ si	▪ 1º trimestre
▪ b ▪ d ▪ f ▪ h	▪ B2.3. Produción de traballos educativos individuais e en grupo sobre temas polémicos do currículo ou da actualidade social, científica e cultural.	▪ B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas controvertidos do currículo ou de actualidade social, científica ou cultural.	▪ LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	▪ C CL	▪ non	▪ 1º trimestre
			▪ LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.	▪ C CL	▪ si	▪ 1º trimestre
			▪ LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín.	▪ C CL	▪ si	▪ 1º trimestre
			▪ LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	▪ C CL ▪ CS C	▪ si	▪ 1º trimestre
▪ d ▪ f ▪ h	▪ B2.4. Análise e comentario de textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	▪ B2.4. Analizar e comentar textos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.	▪ LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	▪ C CL	▪ non	▪ 3º trimestre
			▪ LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	▪ C CL	▪ non	▪ 3º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
▪ b ▪ e ▪ f ▪ h	▪ B2.5. Busca e selección de información procedente de fontes bibliográficas e dixitais e posterior organización e revisión das producións cos recursos que ofrecen as TIC.	▪ B2.5. Extraer información de fontes bibliográficas e dixitais e utilizar as TIC ao longo de todo o proceso de escritura, desde a planificación, organización e produción do texto á súa revisión e corrección final.	▪ LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.	▪ C CL ▪ C D ▪ CA A	▪ si	▪ 3º trimestre
			▪ LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	▪ C CL ▪ C D	▪ si	▪ 3º trimestre
			▪ LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	▪ C CL ▪ C D	▪ non	▪ 3º trimestre
▪ b ▪ f ▪ h	▪ B2.6. Descrición das propiedades do texto e análise, nas producións propias e alleas, dos procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión.	▪ B2.6. Describir as propiedades do texto e analizar os procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión nas producións propias e alleas.	▪ LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	▪ C CL ▪ CA A	▪ non	▪ 3º trimestre
			▪ LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	▪ C CL ▪ CA A	▪ non	▪ 3º trimestre
Bloque 3. Funcionamento da lingua						
▪ e	▪ B3.1. Pronuncia correcta dos fonemas propios do galego e das transformacións fonéticas que se dan nas palabras ao longo da cadea falada.	▪ B3.1. Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	▪ LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	▪ C CL ▪ CA A ▪ C CE C	▪ si	▪ 1º trimestre
			▪ LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	▪ C CL ▪ C CE C	▪ si	▪ 1º trimestre
▪ d ▪ e	▪ B3.2. Coñecemento e explicación das variedades dialectais de Galicia.	▪ B3.2. Coñecer as variedades dialectais, recoñecer e explicar os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas e valorar a diversidade lingüística como	▪ LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.	▪ C CL ▪ C CE C	▪ si	▪ 1º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
		parte do patrimonio cultural.				
▪ e	▪ B3.3. Análise e explicación do léxico e dos seus procedementos de formación.	▪ B3.3. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras e aplicar os coñecementos adquiridos para a mellora, comprensión e enriquecemento do vocabulario activo.	▪ LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras.	▪ C CL ▪ CA A	▪ non	▪ 2º trimestre
			▪ LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.	▪ CA A	▪ si	▪ 2º trimestre
			▪ LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.	▪ CA A	▪ non	▪ 2º trimestre
▪ e	▪ B3.4. Observación, reflexión e explicación das unidades e funcións sintácticas.	▪ B3.4. Observar, reflexionar e explicar as distintas unidades e funcións sintácticas e aplicar os coñecementos sobre análise sintáctica na produción de textos.	▪ LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.	▪ CA A	▪ si	▪ 2º trimestre
▪ e	▪ B3.5. Reflexión e explicación das relacións e unidades semánticas.	▪ B3.5. Reflexionar e explicar as relacións e unidades semánticas.	▪ LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	▪ C CL ▪ CA A	▪ si	▪ 2º trimestre
▪ b ▪ e ▪ h	▪ B3.6. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	▪ B3.6. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	▪ LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	▪ C CL ▪ CA A ▪ C D	▪ non	▪ 3º trimestre
▪ b ▪ e	▪ B3.7. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	▪ B3.7. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	▪ LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	▪ C CL ▪ CA A	▪ non	▪ 3º trimestre
Bloque 4. Lingua e sociedade						

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
▪ p	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Estereotipos e prexuízos lingüísticos: a súa repercusión nos usos. ▪ B4.2. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, determinar a súa repercusión nos usos e elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos. ▪ LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ C ▪ L ▪ C ▪ S ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre ▪ 1º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ p 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Construción da variante estándar da lingua galega. ▪ B4.4. Interferencias lingüísticas: castelanismos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego con especial atención aos castelanismos e desenvolver un discurso propio libre destes elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega. ▪ LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CE ▪ C 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre ▪ 1º trimestre
▪ p	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.5. Historia da lingua: galego moderno (desde 1916 ata 1978); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística e características lingüísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1916 ata 1978, describir o seu contexto e identificalo en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978). ▪ LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística. ▪ LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico. ▪ LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua. ▪ LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si ▪ si ▪ si ▪ si ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre ▪ 2º trimestre ▪ 2º trimestre ▪ 2º trimestre ▪ 2º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
			literarios e literarios.			
▪ p	▪ B4.6. Historia da lingua: galego moderno (desde 1978 ata a actualidade); contexto histórico e cultural; situación sociolingüística; situación legal e características lingüísticas.	▪ B4.4. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1978 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal, recoñecelo como unha lingua en vías de normalización e elaborar traballos sobre a historia da lingua.	<p>▪ LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).</p> <p>▪ LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística.</p> <p>▪ LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego.</p> <p>▪ LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades.</p> <p>▪ LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade.</p>	<p>▪ C CL</p> <p>▪ C CL CS C</p> <p>▪ C CL CS C</p> <p>▪ C CL CS C</p> <p>▪ C CL</p>	<p>▪ si</p> <p>▪ si</p> <p>▪ si</p> <p>▪ non</p> <p>▪ non</p>	<p>▪ 2º trimestre</p> <p>▪ 2º trimestre</p> <p>▪ 2º trimestre</p> <p>▪ 3º trimestre</p> <p>▪ 3º trimestre</p>
▪ p	▪ B4.7. Elaboración dunha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	▪ B4.5. Elaborar unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	▪ LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	▪ C CL	▪ si	▪ 3º trimestre
▪ p	▪ B4.8. A evolución da conciencia lingüística.	▪ B4.6. Analizar e interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	▪ LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	▪ C CL CS C	▪ non	▪ 3º trimestre
Bloque 5. Educación literaria						
▪ e ▪ n	▪ B5.1. Literatura galega de 1916 a 1936: – Poesía: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	▪ B5.1. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1916 a 1936: – Poesía: autores/as de	▪ LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de	▪ C CL	▪ si	▪ 1º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
	<ul style="list-style-type: none"> - Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. - Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanguardia e outros/as autores/as. - Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. - Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanguardia e outros/as autores/as. ▪ LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as. ▪ LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C CL ▪ C CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre ▪ 1º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ d ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C CL ▪ C CL ▪ C CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si ▪ ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1º trimestre ▪ 1º trimestre ▪ 1º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Literatura galega entre 1936 e 1975: <ul style="list-style-type: none"> - Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura galega entre 1936 e 1975: <ul style="list-style-type: none"> - Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
	<p>Minervais.</p> <p>– Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70.</p> <p>– Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.</p>	<p>Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.</p> <p>– Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70.</p> <p>– Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.</p>	<p>Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.</p>			
			<p>▪ LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.</p>	<p>▪ C CL</p>	<p>▪ si</p>	<p>▪ 2º trimestre</p>
			<p>▪ LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.</p>	<p>▪ C CL</p>	<p>▪ non</p>	<p>▪ 2º trimestre</p>
<p>▪ e</p> <p>▪ d</p> <p>▪ n</p>	<p>▪ B5.4. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.</p>	<p>▪ B5.4. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.</p>	<p>▪ LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.</p>	<p>▪ C CL</p>	<p>▪ non</p>	<p>▪ 2º trimestre</p>
			<p>▪ LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.</p>	<p>▪ C CL</p>	<p>▪ si</p>	<p>▪ 2º trimestre</p>
			<p>▪ LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.</p>	<p>▪ C CL</p>	<p>▪ non</p>	<p>▪ 2º trimestre</p>

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Literatura galega de 1975 ata a actualidade: <ul style="list-style-type: none"> – Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1975 ata a actualidade: <ul style="list-style-type: none"> – Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. – Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. ▪ LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. ▪ LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si ▪ si ▪ non ▪ si ▪ non ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ d ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Lectura e comentario de textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade, identificación das súas características temáticas e formais e relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico. ▪ LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ si ▪ non ▪ si 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre ▪ 3º trimestre

Lingua Galega e Literatura. Bacharelato. 2º Curso						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	Mínimos esixibles	Temporalización
			ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Análise e comentario, a través de probas escritas ou traballos, cando menos dunha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ C ▪ CL 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3º trimestre

2. METODOLOXÍA

A metodoloxía será activa, participativa e sumativa dada a necesidade de manexar os diversos soportes e fontes de información coa finalidade de que favorecer a autonomía persoal do alumnado nos procesos de busca de información, selección, composición, revisión e edición final.

A biblioteca, as aulas de informática e os medios audiovisuais cos que se conta na aula son os recursos metodolóxicos básicos á hora de favorecer e integrar a competencia lingüística e as súas catro destrezas, activas e pasivas.

As clases maxistras, a análise continuada de prácticas (relacionadas coa ABAU) e o traballo en grupo son outros dos elementos metodolóxicos que utilizaremos para a superación da materia e a interiorización de contidos.

En resumo, preténdese adoptar un enfoque comunicativo no ensino e aprendizaxe da lingua que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas funcións e contextos de uso.

3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

As probas e traballos efectuados para comprobar a realización e aproveitamento das lecturas obrigatorias e o seguimento diario do alumnado suporá un máximo do 10% da cualificación da avaliación.

As probas, tanto orais como escritas, realizadas ao longo do trimestre para valorar a evolución do alumno/a e o seu grao de logro dos obxectivos suporán un máximo do 90% da cualificación final.

A avaliación aprobarase cunha cualificación mínima de 5.

Os/as alumnos/as que non alcancen este mínimo teñen a posibilidade de realizar nas semanas seguintes á avaliación aquelas probas ou actividades propostas polo profesorado para facelo, así como modificar actitudes ou hábitos de traballo na avaliación seguinte.

A nota de maio (avaliación ordinaria) será a mesma da 3ª, dado o carácter continuo da avaliación. Para aqueles que non superen a materia en maio, haberá un exame extraordinario no mes de setembro relativo aos estándares que será valorado cunha cualificación máxima de 10 e na que non haberá cuestións referentes aos libros de lectura obrigatoria.

As faltas de ortografía (incluído til diacrítico) graves, que atenten contra o código serán penalizadas en cada proba escrita: cada catro faltas descontarase 0,25, até un total de 2 puntos.

A participación en CLUB DE LECTURA, CLUB DE DEBATE, UNESMUN, CIJC SANTARÉM e calquera outra que demande un traballo extra e continuado durante o curso escolar suporá un incremento de até 1 punto na cualificación da avaliación ordinaria (non da extraordinaria); este incremento só se aplicará desde o momento no que o alumno ou a alumna obteña unha cualificación igual ou superior a 5.

4. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

No curso de 2º de bacharelato non existe libro de texto asignado: os materiais e recursos utilizados virán dados polo profesorado procurando combinar varios tipos de documentos e soportes para a mellor consecución dos obxectivos.

A lista de libros de lectura propostos figurará no taboleiro da aula e terá que ver coa literatura do século XX (lírica, prosa, drama) e con sociolingüística; procuraranse aproveitar os fondos da biblioteca escolar.

5. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Probas escritas

Observación sistemática

Competencia oral: intercambios orais, debates, exposicións.

6. EDUCACIÓN EN VALORES

A educación en valores deberíase manifestar de xeito transversal ao longo de todo o período educativo facendo fincapé, sobre todo en promover e afianzar:

- O respecto polas culturas do mundo.
- A igualdade entre homes e mulleres independentemente da súa condición sexual.
- A autoconfianza.
- A non discriminación de calquera persoa.
- A paz e a eliminación de desigualdades.
- A mellora na educación emocional.

7. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Unha vez realizada a avaliación inicial e revisados os expedientes do alumnado tomaranse as medidas necesarias para atender ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo con especial atención ao alumnado repetidor e a aquel alumnado que asiste como “ouvinte”.

8. TRATAMENTO DA INFORMÁTICA E COMPETENCIA DIXITAL

Na sociedade actual a comunicación lingüística ten un valor fundamental a través das novas tecnoloxías. Esta realidade determina de tal xeito a nosa función, que sería impensable unha competencia lingüística plena se non somos quen se exercela a través da competencia dixital.

Ao longo de todo o curso estaremos en contactos con ferramentas dixitais e tecnoloxías da comunicación á hora de realizar proxectos de investigación, presentacións e redacción de textos co fin de contribuír ao desenvolvemento da competencia dixital.

Haberá unha especial dedicación ás páxinas web de importancia para o alumnado deste nivel e que ofertan ferramentas indicadas para a consecución dos obxectivos de 2º bacharelato: www.ogalego.eu , www.ciug.gal ,...